

VIBORG
KOMMUNE

§ 12 Miljøgodkendelse
af
husdyrproduktion
på
Kølsenvej 44
8831 Løgstrup

DATABLAD

TITEL: MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUGET KØLSENVEJ 44, 8831 LØGSTRUP

CVR-NR: 15752394

CHR NUMMER: 42040

EJENDOMSNUMMER: 7910014123

MATR. NR OG EJERLAV: 5A, 5K, 5L, 5M, 5N, 5O, 5P, 6T, 8H, 8N, 8O, 12K, 14L, 14Q, 18V, 21A, 21E, 24G, 29U, 55C
KØLSEN BY, VORDE
6C, NAVNTOFT, VORDE

BEDRIFTS EJER OG ANSØGER: JØRGEN MOUSTEN NIELSEN
KØLSENVEJ 44
8831 LØGSTRUP

KONSULENT: LANDBOMIDTØST
ANDREA HØJ PLEJDRUP
SAMSØVEJ 33
8382 HINNERUP

EKSTERN RÅDGIVER: NIRAS
VESTRE HAVNEPROMENADE 9
9000 AALBORG

VIBORG DEN 23. AUGUST 2010

FINN LARSEN
CIVILINGENIØR

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad.....	1
Indholdsfortegnelse.....	2
1 Resumé og samlet vurdering.....	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Ikke teknisk resumé.....	4
1.3 Offentlighed.....	6
2 Generelle forhold.....	7
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	7
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	8
2.3 Gyldighed.....	8
2.4 Retsbeskyttelse.....	8
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	8
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.....	9
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	9
3.2 Placering i landskabet.....	10
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	11
4.1 Husdyrhold og staldindretning.....	11
4.2 Ventilation.....	12
4.3 Fodring.....	13
4.4 Energi- og vandforbrug.....	14
4.5 Spildevand herunder regnvand.....	15
4.6 Affald.....	16
4.7 Råvarer og hjælpestoffer.....	17
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	18
5 Gødningsproduktion og -håndtering.....	20
5.1 Gødningstyper og mængder.....	20
5.2 Flydende husdyrgødning.....	21

5.3	Fastgødning inkl. dybstrøelse	22
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	24
6.1	Ammoniak og natur	24
6.2	Lugt.....	26
6.3	Fluer og skadedyr.....	27
6.4	Transport.....	28
6.5	Støj fra anlægget og maskiner	29
6.6	Støv fra anlæg og maskiner	30
6.7	Belysning.....	30
7	Påvirkning fra arealerne	32
7.1	Udbringningsarealerne	32
7.2	Ammoniakbelastning af naturområder beskyttet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.	33
7.3	§ 3 beskyttet natur og beskyttede vandløb.....	34
7.4	Kvælstof og fosfor til fjord & hav	35
7.5	Kvælstof til grundvand.....	37
7.6	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	38
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	41
9	Alternative løsninger og 0-alternativet.....	43
9.1	Alternative løsninger	43
9.2	0-alternativ	43
10	Husdyrbrugets ophør	44
11	Egenkontrol og dokumentation	45
12	Samlet Konklusion	47
13	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	48
13.1	Godkendelsens gyldighed	48
13.2	Klagevejledning og søgsmål	49
13.3	Underretning om godkendelsen.....	49
14	Bilag	51

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Jørgen Mousten Nielsen, Kølsenvej 44, 8831 Løgstrup har ansøgt om miljøgodkendelse (lovliggørelse) af udvidelse og ændring af husdyrholdet på Kølsenvej 44, 8831 Løgstrup. Det eksisterende dyrehold på 10.000 smågrise, 5.000 slagtesvin, 30 malkekøer, 55 kvier, 15 småkalve og 30 ungtyre ønskes ændret til 9.000 slagtesvin (op til 108 kg), 30 stude samt 30 småkalve, svarende til en udvidelse fra 254,11 DE til 281,50 DE (DE er beregnet efter Bek. 717 af 2. juli 2009).

Udvidelsen/ændringerne er sket i eksisterende bygninger.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem første gang den 5. februar 2008. Ansøgningen har skema nr. 6576. Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningsversion 6 af 19. april 2010.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrbesætningen på Kølsenvej 44, 8831 Løgstrup i henhold til de gældende regler¹. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen og dens miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Produktion og arealer

Husdyrholdet på Kølsenvej 44 udvides fra 174,56 DE i slagtesvin og smågrise samt 79,55 DE malkekvæg, kvier, ungtyre og småkalve til 258,14 DE i slagtesvin og 23,36 DE stude og småkalve.

Den producerede mængde husdyrgødning udbringes på 241,43 ha, hvoraf 107,31 ha er ejede og forpagtede arealer mens de resterende 134,12 ha er aftalearealer. Alle udbringningsarealerne ligger inden for en radius på 4 km fra ejendommen på Kølsenvej 44. Udbringningsarealerne fremgår af bilag 9.

Placering

Ejendommen ligger i landzone ca. 700 meter sydvest for Kølsen og 1,2 km nordøst for Løgstrup, som er nærmeste byzone. Den nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 52 meter sydvest for kvægstalden (placeringen fremgår af bilag 3). Der sker ingen nybyggeri på ejendommen. Der stilles vilkår om, at der skal plantes træer til at skærme for indsyn til gyllebeholderne. Placeringen af disse træer fremgår af bilag 1b.

Lugt

¹ Lovbekendtgørelse nr. nr. 1486 af 04/12/2009 (Husdyrbrugsloven).

Genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse/lokalplanområde udlagt til boligformål og enkelt bolig er jf. beregninger i ansøgningen overholdt. Der er ca. 52 m til nærmeste nabo (Kølsenvej 37) og den beregnede korrigerede geneafstand er ca. 33 m, der er ca. 909 m til samlet bebyggelse (Løgstrup) og ca. 960 m til byzone (Løgstrup). Afstande fremgår af bilag 3.

Transporter

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil bl.a. medføre, at antallet af transport øges fra 353 til ca. 356 årligt. Størstedelen af transporterne går udenom tættere bebyggede områder, dog sker transporterne med gylle til de fleste af de nordlige udbringningsarealer gennem Kølsen (transportveje fremgår af bilag 4). Det vurderes dog, at forøgelsen af antallet af transport ikke vil føre til væsentlige gener, da den stort set er uændret i ansøgt drift i forhold til nudrift.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug inden for en afstand af 1.000 m fra anlægget. Der ligger en sø, en eng og 2 moser i en afstand af 300 – 1.000 m fra ejendommen som er beskyttet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. Det nærmeste Natura 2000 områder ligger ca. 1,3 km nord og 3 km vest for anlægget. Ammoniakdepositionen fra anlægget på området er så lille (0,13 kg N/ha/år beregnet til punkt beliggende nordøst for anlægget) at det ikke vurderes at påvirke området væsentligt.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Hovedparten af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 2, og beregningerne i ansøgningsystemet viser, at kravene til nitratudvaskning til overfladevand er overholdt. Den årlige udvaskning til overfladevand efter udvidelsen er beregnet til 69,2 kg N/ha. Der er ingen udbringningsarealer i nitratfølsomt indvindingsopland.

Udbringningsarealerne afvander til fosforfølsomme Natura 2000 områder, de generelle krav til fosforoverskud er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

BAT

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.3 OFFENTLIGHED

Ansøgningen om miljøgodkendelse af kvægproduktionen på Kølsenvej 44 blev annonceret den 16. juli 2008 med en frist på 4 uger til at fremsende bemærkninger m.v. Der fremkom ikke bemærkninger i denne offentlighedsfase.

Naboer og parter i sagen blev orienteret om ansøgningen den 6. marts 2009 med en frist på 4 uger til at indsende bemærkninger.

Viborg Kommune modtog d. 6. april 2009 en bemærkning fra Per Qvist, Lyngsøvej 6, 8831 Løgstrup. Per Qvist bemærker, at der i nudrift er gener fra gyllepumpning og tidspunkt på døgnet for gylleudbringning. Endvidere bemærkes det, at der i nudrift er gener fra staldventilationen i form af lugt. Endvidere bemærkes det, at ansøger ikke altid rydder op efter sig ved spild af gylle på vejbanen.

Den 14. juni 2010 blev udkast til miljøgodkendelse udsendt til naboer med 6 ugers frist til at fremsende bemærkninger. Der blev ikke modtaget bemærkninger i den forbindelse.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget på Kølsenvej 44, 8831 Løgstrup og gælder for alle landbrugsmæssige aktiviteter knyttet til ejendommen og den tilhørende husdyrproduktion med CHR nr. 42040. Ejendommen har CVR nr. 1000972552.

Jørgen Mousten Nielsen ønsker at omlægge og udvide husdyrholdet på Kølsenvej 44. Dyreholdet ved den nuværende produktion samt ansøgt produktion er præsenteret i tabel 1.

Tabel 1. Oversigt over nuværende og ansøgt dyrehold.

Dyregruppe	Nuværende produktion		Ansøgt produktion	
	Antal dyr	Antal DE	Antal dyr	Antal DE
Slagtesvin	5.000	128,41	9.000	258,14
Smågrise fra 7,2 kg	10.000	46,15	0	0,00
Malkeko (tung race)	30	40,04	0	0,00
Kvier/stude (tung race)	55	27,96	30	15,25
Ungtyr (tung race)	30	7,5	0	0,00
Småkalve (tung race)	15	4,05	30	8,11
Total		254,11		281,50

Ansøgningen er et led i en lovliggørelse af produktionen. Antallet af dyreenheder på ejendommen er højere end forudsat i Amtets screeningsafgørelse. Endvidere er skærmet beplantning ikke etableret som krævet i afgørelsen. Ejendommen fik i 2002 en screeningsafgørelse fra Viborg Amt, der gav mulighed for opførelse af en ny svinestald samt gyllebeholder. Udvidelsen sker i de eksisterende staldbygninger uden renovering, og den store gyllebeholder overdækkes for at kunne overholde ammoniakreduktionskravet.

Bedriften råder over 107,31 ha ejede arealer, hvor der udbringes husdyrgødning svarende til 153,66 DE. Dertil er der lavet gødningsaftaler på 134,12 ha hvor der afsættes husdyrgødning svarende til 122,00 DE.

Alle udbringningsarealerne ligger inden for en radius på ca. 4 km fra ejendommen, og afvander delvist til Skals Å og Kølsen Møllebæk, som begge udmunder i Skive Fjord.

2.2 MEDDELELSESPLOGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om tillæg til denne miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til kommunen.

Ligeledes skal udskiftning af arealer anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført og udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående afsnit fastsættes følgende generelle vilkår:

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.
2. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Kølssenevej 44, 8831 Løgstrup, samt de udbringningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen under CVR nr. 1000972552.
3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelsens meddelelse.
4. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommene ligger i landzone ca. 700 meter sydvest for Kølsen og 1,2 km nordøst for Løgstrup. Den nærmeste nabo, som også er nærmeste nabo uden landbrugspligt, ligger ca. 50 meter sydvest for kvægstalden. Afstandene er markeret på bilag 3. Der er ca. 160 meter fra denne nabo til gyllebeholderne. Der skal ikke opføres nye staldbygninger. Afstandskravene i lovens §§ 6 og 8 er overholdt, se tabel 2.

Tabel 2. Aktuelle afstande fra den mindste gyllebeholder samt afstandskrav.

	Afstand [m]	Afstandskrav [m]
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	575	25
Almene vandforsyningsanlæg	5.000	50
Vandløb, dræn og søer	218	15
Offentlig vej og privat fællesvej	18	15
Levnedsmiddelvirksomhed	Ikke relevant	25
Beboelse på samme ejendom	273	15
Naboskel	134	30
Nabobeboelse	165	50

* Fra hjørnet af nærmeste staldbygning til stuehuset – der er ikke tale om nybyggeri

** Afstand fra nærmeste staldhjørne til nabobeboelse

Ejendommen ligger ikke inden for særlige beskyttelsesområder, områder med kulturhistoriske værdier, fredninger eller kystnærhedszoner.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets anlæg ligger uden for fredninger, strand- klit-, sø- å- og fortidsmindebeskyttelseslinier samt uden for kirke- og skovbyggelinier. Som det fremgår af tabel 2 er alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel mv. i henhold til §§ 6 og 8 i Husdyrloven overholdt.

Viborg Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området, da der er tale om udvidelse i eksisterende byggeri.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommen på Kølsenvej 44 ligger i en samling af beboelses- og landbrugsejendomme mellem Løgstrup og Kølsen. Ejendommen ligger i et småbakket terræn, som primært er præget af landbrugsdrift. Flere markskel i området er markeret med levende hegn.

Området omkring ejendommen er generelt præget af fredede jord- og stendiger samt fredede fortidsminder i form af gravhøje. Der er dog ingen fredede fortidsminder i umiddelbar nærhed af ejendommen og kun enkelte ved udbringningsarealerne.

Der sker ingen nybygning i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der skal ikke bygges nye staldbygninger i forbindelse med udvidelsen af produktionen.

Beskyttede jord- eller stendiger: Der er en del beskyttede sten- og jorddiger i område, der er dog ingen diger i umiddelbar nærhed af bygningerne på Kølsenvej 44.

Beskyttet naturområder (§ 3 områder): Der ligger få § 3 beskyttede naturområder inden for en afstand af 1.000 meter fra ejendommen (bilag 12). Nærmest på ejendommen er en mose beliggende ca. 85 m nordøst for staldanlægget på Kølsenvej 44. Omtrent 63 m øst for samme staldafsnit ligger et beskyttet vandløb.

Ovenstående er brugt i kommunens samlede vurdering af husdyrbrugets placering i landskabet.

Staldafsnittet til kvæg ligger i forbindelse med beboelsen på Kølsenvej 44, mens slagtesvinestalden ligger 285 m sydøst for denne. Begge staldafsnit er placeret i landzone jf. Kommuneplanen. Gyllebeholderne er placeret tæt ved svinestaldene. I november 2002 gav Viborg Amt screeningsafgørelse for opførelse af svinestalden samt ny gyllebeholder. I forbindelse med VVM-afgørelsen for dette projekt blev det fastslået, at der skulle etableres og vedligeholdes et 3-rækket løvtræshegn, der sammen med den eksisterende beplantning skal omslutte begge gyllebeholdere. Det påpeges, at dette vilkår skal overholdes, og der skal derfor opføres 3-rækket levende hegn ved gyllebeholderne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til placeringen af staldanlæg og opbevaringsanlægs tilhørende Kølsenvej 44:

6. Der skal opføres skærmende beplantning ved gyllebeholderne som vist i bilag 1b i form af et 3-rækket løvtræshegn.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med omlægningen og udvidelsen af husdyrholdet på Kølsenvej 44 foretages renovering i fire staldafsnit, hvorefter de eksisterende staldbygninger kan rumme den ansøgte husdyrproduktion. Ved nudrift er produktionen på 5.000 slagtesvin, 10.000 smågrise, 30 malkekøer af tung race, 55 kvier, 30 ungtyre og 15 småkalve svarende til 254,11 DE.

Tabel 3. Beskrivelse af ansøgt dyrehold.

Dyrehold og staldtype for ansøgt drift	Staldafsnit	Vægtgrænser /aldersgrænser	Antal årsdyr	Stipladser	DE
Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	1	30 - 108 kg	9.000	2450	258,14
Småkalve (tung race), dybstrøelse (hele arealet)	2	0 - 6 mdr.	30	-	8,11
Stude (tung race), dybstrøelse (hele arealet)	2	6 mdr. - kælving	30	-	15,25
Total					281,50

Det gennemsnitlige antal slagtesvin er i ansøgt drift 2.450 dyr med en vægt på 30 - 108 kg. Småkalvene og kvierne er udegående i 8 måneder, hvoraf 3 måneder er uden for udbringningsarealet.

Kvægholdet i staldanlæggene beliggende i forbindelse med beboelsen på Kølsenvej 44 reduceres fra 79,55 DE til 23,36 DE, mens svinebesætningen i staldanlæggene beliggende sydvest for Kølsenvej 44 forøges fra 174,56 DE til 258,14 svarende til en udvidelse på 83,58 DE.

Svinestalden, som er opført i 2003, er indrettet med 1/3 spaltegulvsareal, hvilket er BAT.

Småkalvene går i dybstrøelse, hvilket anses for at være BAT.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der sker ingen nybyggeri eller renovering af staldafsnit i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet. Der anvendes BAT-teknologi i forhold til staldsystemet for slagtesvinene og for kalvene, som går i dybstrøelse. Studene går ligeledes i dybstrøelse, hvilket ikke er BAT for denne dyregruppe. De to BAT-teknologier gylleforsuring og faste præfabrikerede gulve, som pt. er godkendt af Miljøstyrelsen til anvendelse på kvægbrug, er begge forholdsvis omkostningstunge at indføre, og samtidig skal det tages højde for, at der er tale om et årligt antal stude på ejendommen svarende til 15 DE. Disse to faktorer gør, at Viborg Kommune vurderer, at der ikke er proportionalitet i at kræve indførelse af BAT-teknologi i staldafsnittet, hvor studene går.

Overordnet vurderer Viborg Kommune, at husdyrholdet med de givne staldsystemer kan leve op til kravene i lovgivningen. Desuden vurderes det, at den tilladte fleksibilitet ikke vil give problemer i forhold til lovens krav.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for husdyrhold og staldindretning:

7. Husdyrbruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 281,50 DE, der fordeler sig med 9.000 slagtesvin (30 – 108 kg) , 30 kvier/stude (6 mdr. – kælving) og 30 småkalve.
8. Inden for det tilladte produktionsniveau for slagtesvinene tillades variation i indgangsvægten inden for intervallet 28,5 – 31,5 kg og afgangsvægten må varierer inden for intervallet 102,6 – 113,4 kg så længe det maksimale dyrehold for slagtesvin på 258,14 DE ikke overskrides.
9. Afvigelser inden for småkalve og kvier/stude på 5 % tillades, så længe det samlede dyrehold for kvæg ikke overskrider 23,36 DE.
10. Studen skal mindst være udegående 8 måneder om året, hvoraf 3 måneder skal være uden for udbringningsarealet, ungtirene skal være udegående mindst 5 måneder om året inden for udbringningsarealet og småkalvene (fra ca. måneder) skal være udegående mindst 8 måneder om året, hvoraf 3 måneder skal være uden for udbringningsarealet.
11. Den godkendte produktion skal foretages jævnt fordelt over året.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Svinestalden (bygning 11, bilag 1b) har i alt tre ventilatorer, der yder hhv. 12.600 m³/t, 10.100 m³/t og 10.100 m³/t. Der er ikke overdækning på ventilationsskorstenene, hvorved luften kastes mere lige op. Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret og har frekvens- og temperaturstyring samt minimumsventilation. Ventilationsanlægget renholdes og vedligeholdes løbende. Efter hver hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Ventilationen i svinestalden kører i døgndrift.

Der er naturlig ventilation i staldafsnittene med kvæg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For at imødegå et mindre effektivt ventilationsanlæg og deraf følgende øget lugtbelastning stilles vilkår til anlæggets drift og vedligeholdelse.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for ventilation på ejendommen:

12. Ventilationen skal renholdes efter behov – mindst én gang om året.
13. Anlægget skal have serviceeftersyn jf. ventilationssystemets manual.
14. Driftsstop skal udbedres, så systemet hurtigst muligt kan være i drift igen.

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For at overholde det generelle ammoniakkrav bliver den store gyllebeholder overdækket og indholdet af råprotein pr. foderenhed sænkes i forhold til normniveauet.

Der anvendes årligt omtrent 76 tons foder på ejendommen foruden halm og wrap (tabel 4). Foderet til slagtesvinene håndteres i lukket system.

Tabel 4. Foderforbrug i ansøgt drift.

Fodertype	Mængde	Opbevaring
Foderkorn	1300 ton	silos
Soja	300 ton	silos
Mineraler	45 ton	bigbags i foderlade
Halm	150 mini bigballe	halmlade
Wrap	50 baller	udendørs

Foderet der anvendes på ejendommen indeholder fytase og et fosfor-råproteinindhold inden for de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). For at reducere ammoniakemissionen fra svinestaldene anvendes foderkorrektionsfaktor for slagtesvinene, således der er 155 g råprotein pr. FE, hvilket svarer til en reduktion på 1,6 % i forhold til normen.

Beregningen af korrektionsfaktoren for indhold af kvælstof i gyllen sker ved hjælp af følgende formel for en såkaldt type 2 korrektion. I dette tilfælde erstattes faktoren på 3,19 med referenceligningen.

$$\text{Korrektionsfaktor}_{\text{foder}} = \frac{\text{FEsv pr prod.svin} \cdot \text{g råprot.pr FEsv}}{6250} - \frac{(\text{slagtevægt} \cdot 1,31 - \text{indgangsvægt}) \cdot 0,028 \text{ kg N pr kg tilvækst}}{3,19}$$

$$\text{Nab dyr referenceligning, 2005} = \frac{(\text{afgangsvægt levende} - \text{indgangsvægt}) \cdot (20,95 + 0,177 \cdot (\text{indgangsvægt} - \text{afgangsvægt}))}{1000}$$

Bemærk at slagtevægt*1,31=udgangsvægt (inkl. indvolde)

Korrektionsfaktoren er beregnet ved anvendelsen af følgende tal fra ansøgningen: 215,25 FE pr produceret slagtesvin (normtal), 155 g råprotein pr. FE (reduceret i forhold til normtal på 157,6 g/FE), indgangsvægt på 30 kg og udgangsvægt på 108 kg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den planlagte opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne i forhold til nudrift, da foderet håndteres i lukket system og der anvendes foderkorrektionsfaktor for at reducere ammoniakemissionen. Da fytase ikke anvendes som et virkemiddel sættes der ikke vilkår herom.

Reduktion af foderets proteinindhold reducerer indholdet af ammonium i urin, og nedsætter gyllens pH. Begge forhold medfører en lavere ammoniakfordampning. Ved at fastsætte et vilkår om foderkorrektionsfaktor type 2 stilles landmanden frit mht. til at variere på de fire faktorer, som indgår i beregningen af

foderkorrektionen. Der stilles vilkår om maksimal tilladt korrektionsfaktor på 0,952 for slagtesvin og dokumentation herfor. Der er i kapitel 9 om egenkontrol sat vilkår om dokumentation for overholdelse af vilkåret.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for fodring:

- For samtlige slagtesvin må type 2 korrektionsfaktoren for kvælstof maksimalt være 0,952. Ansøger skal årligt kunne dokumentere dette vha. Gødnings- og husdyrindberetningen.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Energiforbruget på ejendommen er beskrevet i tabel 4. Udvidelsen og ændringen af husdyrproduktionen fører til en reduktion af elforbruget på 12,5 % i forhold til det nuværende forbrug.

Tabel 5. Årligt energiforbrug ved nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift	Ansøgt drift
El	120.000 kWh	105.000 kWh
Diesel	10.000 l	10.000 l
Fyringsolie	1.000 l	1.000 l

Der anvendes energisparepærer, hvor det er muligt og alle lamper rengøres jævnligt. I alle staldafsnit renholdes og vedligeholdes ventilationsanlæggene løbende. Efter hvert hold slagtesvin vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv., der kan yde modstand og forøge strømforbruget. Al ventilation er frekvens- og temperaturstyret og med minimumsventilation. Dette sikrer, at ventilationen kører optimalt med hensyn til temperaturen i staldene og sikrer samtidigt et lavt elforbrug. Korn opbevares i gastæt silo og der er derfor ikke energiforbrug til korntørring.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, samt minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Køretøjer, der anvendes i forbindelse med markdriften og det daglige arbejde på Kølsenvej 44, vedligeholdes efter behov og så vidt muligt undgås tomgangskørsel.

Vandforbruget er beregnet ud fra normtal for svinebrug og kvæghold og er præsenteret i tabel 5. Ejendommen forsynes med vand fra Viborg Vandværk.

Tabel 6. Vandforbrug ved nudrift og ansøgt drift.

	Nudrift [m ³]	Ansøgt drift [m ³]
Drikkevand inkl. spil	5.993	7.000

Vask af stalde og maskiner	325	250
Årligt vandforbrug	6.318	7.250

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende og anses for at være BAT jf. referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF). Vandforbruget tjekkes løbende og staldene kontrolleres dagligt. Små reparationer udføres med det samme og service tilkaldes efter behov.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ventilation i staldene er den største post i energiregnskabet på Kølsenvej 44. For svinestalde gælder det, at omtrent 2/3 af energiforbruget går til ventilation. Kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlæg bør derfor ske jævnlige og mindst en gang årligt.

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbrug er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Det påpeges dog, at der skal være en generel fokus på minimering af vand- og energiforbrug på ejendommen, hvilket er baggrunden for det stillede vilkår. Desuden vurderes det, at der anvendes BAT i forhold til minimering af energi- og vandforbrug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for energi- og vandforbrug:

16. Det årlige vandforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af vandforbruget. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
17. Det årlige energiforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af energiforbruget. Registrering skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Det årlige forbrug af vand til rengøring af staldene på Kølsenvej 44 ved ansøgt drift er 230 m³. Vaskevandet ledes til gyllebeholder. Desuden ledes omtrent 20 m³ vand fra vaskepladsen til gyllebeholder. Yderligere kommer der årligt 129 m³ nedbør direkte ned i den gyllebeholder, som ikke overdækkes.

Påfyldning og afvaskning af sprøjte sker i marken hvor der er plantedække.

Det sanitære spildevand fra driftsbygningerne, som udgør ca. 1 m³/år ledes til septiktank. Tagvand fra svinestaldene ledes til nedsivning i marken. Tagvandet fra staldafsnittene med kvæg drypper fra taget ned på jorden.

Oversigtskort over afløbsforholdene ses i bilag 2.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand herunder regnvand, der hører til den ansøgte drift.

Ansøger har oplyst, at påfyldning og afvaskning af sprøjte sker i marken hvor der er plantedække. Påfyldning og afvaskning af sprøjter er reguleret af Bek. nr. 268 af 31/03/2009 og der stilles derfor ikke yderligere vilkår til påfyldning og afvaskning af sprøjte til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Ligeledes vurderer Viborg Kommune, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår for spildevandshåndtering.

4.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affaldsproduktionen på Kølsenvej 44 er beskrevet i tabel 7.

Tabel 7. Årlig affaldsproduktion.

Type	Mængde, ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald	400 l hver 4. uge	Container	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ
Jern	1 - 2 ton	Maskinhus	Jern og andet skrot leveres løbende til Uniscrap
Plastik	-	-	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ
Olie	200 l	I tromler i maskinhus på fast bund uden afløb	Olierester/spildolie leveres til Revas
Kemikalier/pesticider	Tomme dunke	Gammelt malke-rum, som er frostfrit, aflåst og uden afløb	Rengjort emballage leveres til dagrenovation. Evt. rester leveres til Revas
Klinisk risikoaffald (medicin rester og kanyler)	-	-	Leveres til Revas
Døde dyr	Maks. 2 % af dyrehold	Opbevares under kadaverkappe mellem de to gyllebeholdere	Afhentes af Daka efter behov

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal affaldsproduktionen på ejendommen registreres efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med Viborg Kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsopbevaring og -bortskaffelse fra Kølsenvej 44, og at de generelle regler er tilstrækkelige til at regulere affaldshåndteringen på ejendommen.

I forbindelse med tilsyn på ejendomme skal dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald kunne fremvises, hvilket er baggrunden for det fastsatte vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til affaldshåndtering:

- Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald for eksempel i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.

4.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget forbruger både fyringsolie og dieselolie (tabel 8). Både fyringsolie og dieselolie opbevares i tanke, der er placeret indendørs på befæstet areal. Fyringsolien opbevares i silorum ved svinstaldene og dieselolie opbevares i maskinhuset (se bilag 1a).

Tabel 8. Fyrings- og dieselolietanke.

Olietanktype	Størrelse [l]	Årgang
Fyringsolietank, overjordisk	1.200	1980
Dieselolietank, overjordisk	1.800	2003

Der er tæt bund i maskinhuset samt i silorum i svinestalden. Der er ikke mulighed for at evt. spild kan afledes til kloak, grundvand, overfladevand eller jord. Smørelie/spildolie opbevares i lukket beholder på fast gulv.

Diesel til maskinerne tankes inden for på fast underlag uden afløb. Der er automatstop på dieselpumpen.

Opbevaring og håndtering af kemikalier sker på forsvarlig vis. Kemikalier opbevares i det gamle malkerum (bygning 8). Rummet er aflås og frostfrit. Dette hindrer utilsigtet adgang til kemikalierne samt frostsprængning af emballagen. Der er hverken dræn i rummet eller fald mod åbningen. Der benyttes almindelig kunstgødning (C-mærket). Der opbevares ca. 40 kg sprøjtevæske ad gangen. Påfyldning af marksprøjte sker i marken, hvor der er plantedække. Afvask af sprøjteudstyr sker ligeledes i marken, hvor der er plantedække.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at ansøgers håndtering af råvarer og hjælpestoffer er i orden, og der stilles derfor ikke vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår for håndtering af råvarer og hjælpestoffer.

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For at minimere risikoen for uheld udføres opgaver, der kan give anledning hertil, under opsyn. Sker der uheld vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Teknik og Miljø Forvaltning efterfølgende blive underrettet. For at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt en vejledning til hvem der skal underrettes og telefonnumre på vedkommende. Desuden er der udarbejdet en beredskabsplan, som beskriver, hvordan ejer (og evt. medarbejdere) skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer:

- Brand
- Udslip af gylle eks. ved påfyldning af gyllevogn, brud på gyllebeholder ved påkørsel eller i materialetræthed samt generelle utætheder i systemet
- Udslip og spild af kemikalier eller olie
- Spild af pesticider og sprøjtevæske ved opbevaring, håndtering, rengøring eller fejlbetjening af sprøjteudstyr
- Strømsvigt hvorved bl.a. staldventilationen standser

Ved udkørsel af gylle anvendes udstyr med tilbageløb. Ved påfyldning af gyllevogn anvendes læssetårn, hvorved spild undgås. Der er etableret en mindre vold nordvest for gyllebeholderne for at tilbageholde mindre udslip af gylle. Ved større udslip, der vil kunne nå Kølsen Møllebæk, er det muligt at lægge nogle store halmballer på markerne, således gyllen bliver stoppet inden bækken. Hvis udslippet i værste tilfælde når helt ned til bækken, bliver der etableret en prop i vandløbet ved broen i ansøgers have, hvorefter gyllen suges op. Der er ca. 30 m fra staldafsnit 2 til Kølsen Møllebæk og ca. 180 m fra nærmeste gyllebeholder. Se bilag 4.

Der kan ske tab af olie og kemikalier under transport rundt på ejendommen. For at mindske forureningen ved et evt. uheld bærer medarbejderne som hovedregel mobiltelefon på arbejdet, samt der forefindes opsugende materiale til opsamling af spildt olie og kemikalier. Kemikalier opbevares i aflåst og frostfrit rum uden afløb, hvilket minimerer risikoen for uheld og udslip. Påfyldning af marksprøjte sker i marken, hvor der er plantedække. Marksprøjten har fyldeudstyr og afvaskes ligeledes i marken, hvor der er plantedække.

Ventilationssystemet er tilkoblet en alarm i tilfælde af strømsvigt, overtemperatur og undertemperatur. Ventilationssystemet er designet således, at spjæld åbner automatisk ved strømsvigt, så der fortsat kommer ilt til staldene.

Beredskabsplanen er vedhæftet som bilag 16.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at beredskabsplanen for Kølsenvej 44 og tiltag foretaget i forlængelse af denne er i tilstrækkeligt omfang til at minimere risikoen for uheld på bedriften.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Viborg Kommune, Teknik og Miljø, tlf.: 87 87 55 06.**

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for driftsforstyrrelser og uheld:

19. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for alle, der færdes på bedriften.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den årlige produktion af gylle fra husdyrholdet på Kølsenvej 44 er beregnet til 5.130 ton inkl. drikkevandsspild. Desuden produceres 167 ton dybstrøelse. I tabel 9 gives en oversigt over de forskellige typer husdyrgødning m.v. der produceres, modtages og afsættes i den ansøgte produktion.

Tabel 9. Gødningsregnskab for Kølsenvej 44.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle	26.356,92	5.161,66	258,14
Dybstrøelse	609,11	111,80	7,79
Afsat ved græsning	866,37	119,98	9,73
Afsat husdyrgødning (svinegylle)	- 12.662,00	- 2.440,00	-122,00
I alt til rådighed	15.169,40	2.953,44	153,66

I ansøgt drift er der lavet gylleaftaler for svinegylle svarende til 122 DE. Modtagerne af gyllen er listet i tabel 10. Vedrørende eventuelle ændringer i gylleaftaler se afsnit 2.2. I samme tabel er skema nr. for § 16 ansøgninger angivet for de aftalearealer, hvor en sådan godkendelse er påkrævet.

Tabel 10. Gylleaftaler.

Modtager	CVR nr	Antal DE	Antal Ha	Kræver § 16 godkendelse	Skema nr.
Anthon Storm Brunbankevej 3 8800 Viborg	72162315	5,3	14,28	Ja	7301
Gert Mortensen Ravnehøjvej 5 8831 Løgstrup	14952993	15,5	15,74	Ja	7291
Henning Sund Brunbankevej 19 8831 Løgstrup	12307683	12,10	11,08	Ja	7294
Jens Skov Kølsenvej 40 8831 Løgstrup	36217812	21,3	24,14	Ja	7295

Henrik Lundsgaard Kølsenvej 56 8831 Løgstrup	26534836	31,7	29,71	Ja	15311
Ole Stigsen Kølsenvej 41 8831 Løgstrup	14923144	17	28,38	Ja	7302
Tonny Jensen Fægteborgbakken 24 8831 Løgstrup	82472568	17,1	16,02	Ja	-
I alt		122			

Som det fremgår af tabellen, er der ikke lavet en § 16 ansøgning for arealerne tilhørende Tonny Jensen, Fægteborgbakken 24, 8831 Løgstrup.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da bedriften både har kvæg og svin afviger harmonikravet fra de generelle harmonikrav. Harmonikravet for bedriften er 1,43 DE/ha.

Viborg Kommune vurderer, at der skal udarbejdes § 16 godkendelse for arealerne tilhørende Tonny Jensen, Fægteborgbakken 24, 8831 Løgstrup, inden der kan overføres husdyrgødning til disse arealer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for gødningstyper og mængder:

- Der skal udarbejdes § 16 godkendelse for arealerne tilhørende Tonny Jensen, Fægteborgbakken 24, 8831 Løgstrup, inden der kan overføres husdyrgødning til disse arealer.

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 4.774 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand, drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 4.800 m³, hvilket betyder der er opbevaringskapacitet til næsten 12 måneders produktion af husdyrgødning.

Der findes to gyllebeholdere på ejendommen. Placeringen kan ses på bilag 1b. Yderligere er der en mindre fortank ved de gamle staldbygninger og gyllekanaler i staldene, som ikke indgår i den samlede opbevaringskapacitet. Den mindste gyllebeholder har naturligt flydelag mens den største overdækkes med fast overdækning. Halm fra dybstrøelsen sikrer et tæt flydelag i den lille gyllebeholder.

Gyllen bliver ikke pumpet fra svinestalden til den store overdækkede gyllebeholder, men løber af sig selv, idet svinestalden ligger højere end gyllebeholderen. Gyllekanalerne tømmes hver 14. dag. Der er ingen spjæld i gylletankene. Gylle overpumpes via dykket indløb.

Der er en pumpe i samletanken, som pumper gylle og vaskevand op til gyllebeholderne. Samletanken er beliggende ved den gamle stald. Gyllen suges op af gylletankene, når det skal over i gyllevognen. Der er kun tale om en mindre mængde gylle fra 30 tyrekalve.

Tabel 11. Gødningsopbevaring.

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet [ton]	Pumpesystem fra beholder til gyllevogn
Gyllebeholder	1	1993	1.300	Sugetårn på gyllevogn
Gyllebeholder	2	2003	3.500	

Kort over placeringen af gyllebeholderne, fortank og rørledning fra fortank til gyllebeholderne er vedhæftet som bilag 2.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på vel-etablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

Nedfældning i vinterafgrøder er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med nedfælder, tager endvidere en del længere tid. En nedfælder har typisk 6-8 m rækkevidde, mens en gyllevogn med slæbeslanger har op til 24 m rækkevidde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gylletankene er tilstrækkelig i forhold til den ansøgte produktion. For at imødekomme risikoen for påvirkning af jord, grundvand og naturområder i nærheden af gyllebeholderne ved håndtering og opbevaring af gylle stilles nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning:

21. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således spild undgås.
22. Påfyldningspladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet og derudover efter enhver aktivitet.
23. Gyllebeholderen på 3.500 m³ skal overdækkes.

5.3 FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Dybstrøelsen fra staldafsnittet med kvier/stude anvendes til flydelaget i den lille gyllebeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da produktionen af fast husdyrgødning er beskeden, vurderes det hensigtsmæssigt, at det anvendes som en del af flydelaget i gyllebeholderne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for opbevaring og håndtering af fast husdyrgødning:

24. Den faste husdyrgødning skal anvendes som en del af flydelaget i gyllebeholderne.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger foretaget ud fra beregningsmetoderne iht. godkendelsesbekendtgørelsen viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 3.207 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 4.009 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 802 kg kvælstof pr. år.

Disse beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en reduktion på 20 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Ansøger har opfyldt dette krav ved anvende et lavere indhold af råprotein i foderet til slagtesvinene end normen (indhold af vilkår 14) og ved at overdække den største og nyeste gyllebeholder.

AMMONIAKBELASTNING AF NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 7 I LOV OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG M.V.

Der er ingen naturområder beskyttet af § 7 inden for 1.000 m fra anlægget på Kølsenvej 44. Det nærmeste § 7 område er en beskyttet hede, som ligger 2,2 km sydvest for ejendommen (bilag 10).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ikke foretaget beregninger af ammoniakdepositionen på de nævnte naturområder beskyttet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. da de er beliggende mere end 1.000 m fra anlægget på Kølsenvej 44. Viborg Kommune vurderer, at naturområdet er tilstrækkeligt beskyttet pga. afstanden og der stilles ikke yderligere vilkår.

AMMONIAKBELASTNING AF NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 3 I NATURBESKYTTELSESLOVEN OG § 29 I LOV OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG MV.

De § 3 beskyttede naturområder, der ligger inden for 1.000 m fra staldafsnit og opbevaringslagre tilhørende ejendommen Kølsenvej 44, er listet i tabel 12 og vist på bilag 12.

Tabel 12. § 3 beskyttede naturområder inden for 1.000 m fra ejendommen.

Naturområde	ID	Afstand fra anlæg [m]	Retning
Sø	296701	970	NNV
Fersk eng	292337	960	NNV
Mose	287501	80	NØ
Mose	299397	110	NØ

Desuden udspringer Kølsen Møllebæk ca. 70 m sydøst for det ældre staldafsnit til kvæg på Kølsenvej 44. Kølsen Møllebæk er B1-målsat, hvilket er en basis målsætning som levested for laksefisk.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Moserne (ID nr. 287501 og 299397) er beliggende syd for Kølsen og er besigtiget i 1990. Begge moser havde blandet høj vegetation med spredte pil, og stor forekomst af bjørneklo. Der blev bl.a. registreret følgende arter på begge moser: lyse-siv, toradet star, stor nælde, kær-tidsel, top-star, mose- bunke og hvidtjørn sp. Mer- og samlet ammoniakdeposition fra ejendommen er beregnet til punkt mellem moserne (se bilag nr. 14) 300 m fra ejendommen, til henholdsvis 0,07 kg N/ha/år og 0,63 kg N/ha/år. Da den nærmeste del af moserne ligger henholdsvis 80 og 110 m fra ejendommen vurderes ammoniakdepositionen at være større end beregnet.

Det er Viborg Kommunes vurdering at moserne (ID nr. 287501 og 299397) ikke er næringsstoffølsomme naturområder, og at udvidelsen ikke vil påvirke de beskyttede moser væsentligt.

Den ferske eng (ID nr. 292337) er beliggende ved Alminddal og er besigtiget i 1994. Engen er beskrevet som en lille ekstensivt afgræsset eng i bunden af slugten, nogle steder med mosekarakter. Engen er omgivet af skov. Der er registreret følgende arter: hare-star, kær-dueurt, almindelig brunelle, glanskapslet siv, sump-kællingetand og lyse-siv.

Søen (ID nr. 296701) er beliggende ved Alminddal og er besigtiget i 1994. Søen er omkranset af høje træer, og omgivet af græsningsarealer i bakket terræn. Søen benyttes til kreaturvanding. Der er registreret følgende arter: høj sødgræs, kær-galtetand, åben abeblomst og bredbladet dunhammer.

Der er ikke beregnet ammoniakdeposition til de 2 naturområder, men mer-depositionen vurderes at være mindre end 0,07 kg N/ha/år pga. af den betydeligt større afstand.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at søen og engen ikke er næringsfølsomme naturområder, og sammenholdt med den forholdsvis store afstand til anlægget, vurderes det derfor, at udvidelsen ikke vil påvirke disse.

NATURA 2000

Det nærmeste Natura 2000 område er EF-habitatområde nr. 30; Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal samt EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 24; Hjarbæk Fjord og Simested Fjord, der ligger 1,3 km nord for staldanlægget på Kølsenvej 44 og 1,5 km nord for svinestaldanlægget tilhørende Kølsenvej 44.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 30; Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, Skravad Bæk, er kildevælds-vindelsnegl, grøn kølleguldsmed, stor kæruldsmed, bæklampret, flodlampret, stavsil, stor vandsalamander, damflagermus, odder, spættet sæl, blank seglmos, gul stenbræk, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og standsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig og flerårig vegetation på stenede strandvolde, klinter eller klipper ved kysten, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden, kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, brunvandede søer og vandhuller, vandløb med vandplanter, våde dværgbusksamfund med klokkeling, tørre dværgbusksamfund (heder), enkrat på heder, overdrev eller skrænter, meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkidélokalteter), artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn, nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse, hængesæk og andre kærksamfund dannet flydende i vand, plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, rigkær, bøgeskov på morbund uden kristtorn, bøgeskov på muldbund, ege-

skove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund, stilkegeskove og –krat på mager sur bund, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld.

Kystlaguner og standsøer, kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), meget tør overdrevs- eller skræntvegetation på kalkholdigt sand, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, skovbevoksede tørvemoser og elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld er prioriteret naturtyper.

Næringsstoffbelastningen fra luften udgør et problem for flere naturtyper i området. Stilkege-krat er følsom overfor kvælstofbelastning og har ret lave tålegrænser, der allerede mange steder i området er overskredet.

Nærmeste habitatnatur, som også er næringsstoffølsom, er tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop (habitatnatur nr. 6410) beliggende ca. 5,4 km nordvest for anlægget i Habitat-områder nr. H 30 – Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal. Tålegrænsen for tidvis våde enge på mager og kalkrig bund, ofte med blåtop er mellem 15 – 25 kg N/ha/år.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 24; Hjarbæk Fjord og Simested Fjord er ynglende rørdrum og engsnarre samt trækkende sangsvane, klyde, hjejle, taffeland, troldand, hvinand og blichøns.

Bilag IV-arter i området samt evt. påvirkning på disse beskrives i afsnit 7.6.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Merammoniakdepositionen til nærmeste del af EF-habitat område nr. 30 1,3-1,5 km fra anlægget (se bilag 14) som hidrører fra ejendommen, er beregnet til 0,03 kg N/ha/år, og samlet deposition er beregnet til 0,13 kg N/ha/år. Viborg Kommune vurderer på den baggrund at depositionen af ammoniak til næringsstoffølsomme naturområder beliggende ca. 5,4 km fra anlægget er så lille, at det ikke vil påvirke Natura 2000 området Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal.

På baggrund af ovenstående konkluderer Viborg Kommune, at kravene i forhold til ammoniak og natur er overholdt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til ammoniak og natur.

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De primære lugtkilder på bedriften er stalde, gyllebeholdere og gylleudbringning. Der er foretaget en lugtberegning i ansøgningssystemet efter gældende retningslinier. Den beregnede geneafstand fremgår af tabel 13. Placeringen af ejendommen Kølsenvej 44 i forhold til områdetyperne, som er anvendt i beregningerne, fremgår af bilag 3.

Tabel 13. Beregnede geneafstand samt angivelse af aktuel afstand.

Områdetype	Beregningsmetode	Ukorrigeret geneafstand [m]	Korrigeret geneafstand [m]	Aktuel afstand [m]	Genekriterie overholdt
Byzone	Ny	553	-	967	Ja
Samlet bebyggelse	Ny	409	-	916	Ja
Enkelt bolig	FMK	179	33	52*	Ja

* vægtet gennemsnitsafstand

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

I forbindelse med den indledende annoncering af ansøgning om udvidelse, er der fremkommet en indsigelse vedr. udvidelsen på ejendommen bl.a. omhandlende lugtgener.

Viborg Kommune har derfor stillet vilkår om, at hvis driften giver flere lugtgener for omboende end forventet, så skal ansøger for egen regning få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne. Tiltagene i handlingsplanen skal derefter gennemføres.

Vilkår

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for lugt:

25. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne. Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune, og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I ansøgningen er det oplyst, at der sker generel bekæmpelse af skadedyr efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium. Fluegener bekæmpes kemisk efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium.

Udover den generelle bekæmpelse af rotter følges desuden de forebyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001). Ejendommen tilses af kommunen ca. 2 gange om året. Derudover kontaktes kommunen hvis der opstår problemer med rotter på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr så som rotter, som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, der skal bekæmpes effektivt. Baseret på oplysningerne vedr. bekæmpelse af skadedyr og fluegener vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for bekæmpelse af fluer og skadedyr:

- Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse som minimum er i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Antallet af transporter ved nudrift og et skønnet antal transporter ved ansøgt drift er præsenteret i tabel 10. Da husdyrbruget ikke ligger samlet, sker den interne transport på bedriften gennem Kølsen Gårde, da gyllebeholderne og svinestaldene ligger omtrent 300 m sydvest for det resterende byggeri og bolig på Kølsenvej 44.

Tabel 14. Transporter forbundet til husdyrbruget.

Transportaktivitet	Antal transporter pr. år, nudrift	Antal transporter pr. år, ansøgt
Foderlevering	36	36
Indlevering af dyr	52	26
Udlevering af dyr	52	52
Brændstof	12	12
Gylleudbringning	201	230
Samlet antal transporter	353	356

Antallet af transporter med foder er uændret, da størrelsen af leveringerne afpasses i forhold til størrelsen af besætningen. Tidspunkt for levering vil typisk være inden for normal arbejdstid. Antallet af transporter med dyr til ejendommen halveres mens antallet af gylleudbringninger forøges. Samlet set sker der dog en minimal forøgelse af antallet af transporter.

Der hentes døde dyr efter behov. Disse meldes løbende til ved DAKA. Tidspunkt for indlevering og udlevering af dyr vil typisk være i dagtimerne.

Kørsel i forbindelse med levering af brændstof vil ikke stige som følge af udvidelsen. Tidsrum for levering af brændstof vil typisk være inden for normal arbejdstid.

Gyllen køres ud med 20 m³ gyllevogn med slæbeslanger.

Transport af gylle til udbringning på markerne vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på kortet i bilag 4. De fjernestes beliggende aftalearealer ligger ca. 3 km fra ejendommen. Transporten af gylle til de nordligst beliggende udbringningsarealer sker gennem Kølsen. Størstedelen af transporter sker uden gennemkørsel af landsbyer.

Ansøger oplyser, at gylletransporter søges foretaget i dagtimerne på hverdage og i henhold til god landmandspraksis.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer at antallet af transporter ikke overskrider, hvad der er normalt for et husdyrbrug af den ansøgte størrelse. Yderligere vurderer kommunen, at de anførte transportveje for gylle til markerne medfører forholdsvist få gener for områdets beboere, da størstedelen af transporterne sker uden gennemkørsel af landsbyer. Leverancer til ejendommen sker dog gennem Kølsen.

Miljøgodkendelsen meddeles i medfør af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og der kan ikke stilles vilkår til trafik /kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for transport til og fra ejendommen:

27. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.
28. Transport af flydende husdyrgødning gennem Kølsen til udbringningsarealerne skal hovedsageligt foregå inden for normal arbejdstid.
29. Udbringning og transport af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning så vidt muligt søges begrænset.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens støjklender er ventilationsanlæg, kompressorer, højtryksrensere, kornmølle, foderanlæg, gyllepumpe samt den daglige brug af traktor og øvrige transporter til og fra ejendommen. De fleste af støjklenderne er placeret i lukkede bygninger, hvorved generne reduceres.

Støjen fra ventilationsanlægget vil være kontinuert hele året, da ventilationsanlægget er i drift 24 timer i døgnet. Kompressorerne kører ca. 20 min/døgn, højtryksrensere anvendes 4 timer hver 14. dag, kornmøllen kører ca. 6 timer/døgn, mens foderanlægget sammenlagt er i drift 3 timer i døgnet. Brugen af traktorer vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne.

Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid. I perioder med markarbejde, må der påregnes lidt mere støj end normalt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke er og heller ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger eller fastsat særlige støjvilkår grundet

den store afstand til nærmeste nabo. Støj fra ejendommen må dog ikke overskride de gældende krav til støjbelastning, hvilket danner grundlaget for fastsættelsen af nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for støj fra anlægget og maskiner:

30. Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlæg og dertil knyttede aktiviteter, vil Viborg Kommune indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder overholdes.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med levering af korn og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Udendørs arealer renholdes for at forhindre støvflugt og begrænse lugtgener. Rengøringen udføres på en sådan måde, at den ikke giver anledning til støvgener i omgivelserne eller til forurening af afløb o. lign..

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at begrænse støvgener. Yderligere henstilles til, at alle aktiviteter på bedriften planlægges herunder også levering og udkørsel således, omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

31. Driften må ikke medføre støvgener uden for husdyrbrugets arealer.
32. Fodersiloer skal indrettes således støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

6.7 BELYSNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke opsat lamper på facader eller uden for bygninger og anlæg, der kan give anledning til lysgener for naboer eller trafik.

Hvor det er muligt anvendes energibesparende belysning inde i staldanlæggene. Lyset i staldene er forbundet til fodersystemet, og der er således tændt lys i forbindelse med fodring svarende til fire gange om dagen med en varighed på en time.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller landskabelige hensyn.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår for belysning på ejendommen.

7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriften råder over 115,71 ha ejede arealer, hvoraf 17,97 ha er forpagtede arealer. 8,4 ha af det samlede areal anvendes ikke som udbringningsareal. Dette betyder, at det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal er 107,31 ha. Desuden er der lavet gylleaftaler for 134,12 ha, hvor til der afsættes gødning svarende til 122 DE. Oversigt over udbringningsarealerne er præsenteret i nedenstående tabel. Arealernes placering fremgår af bilag 7, 8 og 9. Udover udbringningsarealerne ejes et § 3 beskyttet areal, som ikke anvendes til udbringning af husdyrgødning (bilag 7).

Tabel 15. Ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Navn	Areal [ha]	Jordbund	Sædskifte	Ref. sædskifte	Nitratklasse 0	Nitratklasse 2
1	13,48	JB4	S4	S4	0,00	13,48
2	13,12	JB4	S4	S4	0,00	13,12
3	3,53	JB4	S4	S4	0,00	3,53
3-1	0,80	JB4	S4	S4	0,00	0,80
4	1,72	JB1	S4	S4	0,00	1,72
5	5,81	JB1	S4	S4	0,00	5,81
6	10,12	JB1	S4	S4	0,00	10,12
7	3,88	JB1	S4	S4	0,00	3,88
8	4,07	JB1	S4	S4	0,00	4,07
9	3,25	JB1	S4	S4	0,00	3,25
11	2,40	JB2	S4	S4	0,00	2,40
12	1,12	JB2	S4	S4	0,00	1,12
13	2,78	JB2	S4	S4	0,00	2,78
14	1,00	JB11	S2	S2	0,00	1,00
15	0,80	JB2	S4	S4	0,00	0,80
16	3,00	JB2	S4	S4	0,00	3,00
17	4,42	JB2	S4	S4	0,00	4,64
18	3,23	JB11	S2	S2	0,00	3,23

19	2,25	JB2	S4	S4	0,00	2,25
20	3,00	JB11	S2	S2	0,00	3,00
21	1,24	JB2	S4	S4	0,00	1,24
22	5,28	JB1	S4	S4	2,88	2,39
23	9,73	JB1	S4	S4	0,00	9,73
24	7,29	JB1	S4	S4	0,00	7,29
Total	107,31	-	-	-	2,88	104,43

I forhold til nitrat og fosfor til overfladevand skal det nævnes, at 104,43 ha af de 107,31 ha udbringningsarealer ligger i nitratklasse 2, og alle udbringningsarealerne ligger i fosforklasse 0.

Markerne 6, 7, 8, 9, 22, 23, 24 ligger helt eller delvist i område med særlig drikkevandsinteresse. Mark nr. 22 ligger desuden i indvindingsoplandet til Viborg Kommunale Vandværker – Nord

Markerne 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 og 20 ligger helt eller delvis indenfor Natura 2000 område nr. 30; Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal. Arealerne 11, 12, 13, 16, 17, 19 og 20 bliver benyttet til udbringning af husdyrgødning. Arealerne 14, 15 og 18 har ligget brak indtil 2008, siden 2008 er der på arealerne dyrket græs og udbragt husdyrgødning. Viborg Kommune vurderer at driften på arealerne 14, 15 og 18 ikke har en negativ effekt på Natura 2000 området.

Alle udbringningsarealerne ligger i opland til fosforbelastet Natura 2000 område og afvander til Hjarbæk fjord, som er en del af EF-habitatområde nr. 30.

7.2 AMMONIAKBELASTNING AF NATUROMRÅDER BESKYTTET AF § 7 I LOV OM MILJØGODKENDELSE AF HUSDYRBRUG MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Mark nr. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, og 20 ligger helt eller delvist inden for 1.000 m bufferzonen til et § 7 beskyttet overdrev beliggende nord for udbringningsarealerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at et generelt vilkår om nedfældning af husdyrgødning på sort jord og græs på de nævnte marker er tilfredsstillende til at beskytte det beskyttede naturområde, da ingen af arealerne skræner mere end 6 ° ned til området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til § 7 beskyttede naturtyper.

7.3 § 3 BESKYTTET NATUR OG BESKYTTEDE VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udbringningsarealerne ligger omkring ejendommen på Kølsenvej 44 inden for en radius på omtrent 3 km. Ingen af udbringningsarealerne er omfattet af § 3 beskyttet natur.

Tabel 16. Udbringningsarealer, der grænser op til eller ligger i nærheden af § 3 beskyttede naturtyper og beskyttede vandløb.

Naturområde	ID	Mark nr.	Hældning
Mose	299397	4, 5	6 – 12 °
Vandløb	990097210	4	< 6 °
Fersk eng	299987	11, 12, 13, 14, 20	< 6 °
Fersk eng	292181	16, 17	< 6 °

Udbringningsareal nr. 4 grænser op til det beskyttede vandløb Kølsen Mølle Bæk, der er B1-målsat dvs. basismålsætning som gyde- og yngelopvækstvand for laksefisk.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De beskyttede enge er ikke besigtiget. Viborg Kommune vurderer på baggrund af gennemgang af luftfoto, at der ikke er tale om næringsfattige naturarealer.

Det beskyttede vandløb, Kølsen Møllebæk, ID nr. 990097210 er registreret vest for det nuværende vandløb. I Regionplan 2005 er beliggenheden af vandløbet fastsat svarende til det nuværende vandløb. Da udbringningsareal 4 ikke har stærkt skrånende arealer mod det beskyttede vandløb, vurderer Viborg Kommune, at erosion af udbragt husdyrgødning under kraftige regnskyl ikke udgør en risiko for vandløbet, og at vandløbslovens krav om dyrkningsfrie bræmme på minimum 2 m. jf. Vandløbslovens § 69 er tilstrækkelige.

Den beskyttede mose er tidligere beskrevet i kapitel 6: Ammoniakbelastning af naturområder beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven og § 29 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. For at undgå erosion af udbragt husdyrgødning under kraftige regnskyl fra mark 4 ned mod mosen, stilles vilkår vedr. bræmmer på mark 4. Der er en bræmme af træer på grænsefladerne mellem mark 5 og mosen. Viborg Kommune vurderer derfor, at driften på mark 5 ikke vil have en negativ effekt på mosen. Se bilag 15.

Viborg Kommune vurderer, at aftalearealerne, som grænser op til § 3 beskyttet natur, ikke påvirker naturområderne væsentligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til § 3 beskyttede naturtyper og vandløb:

- Der må ikke udbringes flydende husdyrgødning på mark 4 i en zone nærmere end 5 meter fra mosen

7.4 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Vandet afvandes fra markerne til Hjarbæk Fjord via Skals Å, Kølsen Møllebæk og Fiskbæk Å. Hjarbæk Fjord er en del af Natura 2000 område nr. 30; Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde nr. 30 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 24 er beskrevet under Natura 2000 i afsnit 6.1.

Hjarbæk Fjord er målsat til kystvand med skærpet målsætning (A) og kystvand med basismålsætning (B). Kystvand med skærpet målsætning dækker over: Marinbiologiske interesseområder, naturvidenskabeligt referenceområde, internationale beskyttelsesområder, badeområder, vildtreservater, og områder med vanddybder på mindre end 3 meter (ålegræsbeltet). Kystvand med basismålsætning dækker over naturligt og alsidigt plante- og dyreliv.

Ingen af de otte større søer i Natura 2000 området kan forventes at opfylde målsætningen i 2015. Årsagen er for stor tilførsel af næringssalte, specielt fosfor. Også Lovns Bredning og Hjarbæk Fjord er som resten af Limfjorden påvirket af for store tilledninger af næringsstoffer fra land, især af kvælstof. Dette resulterer i nedsat sigtedybde, forringede forhold for ålegræssets dybdeudbredelse, samt hyppige tilfælde af iltsvind ved bunden. Bundfaunaens sammensætning påvirkes i høj grad af disse forhold.

104,43 ha af de 107,31 ha udbringningsarealer, som hører til ejendommen, ligger i nitratklasse 2, hvilket medfører krav om en reduktionsprocent på 65,94 %. Kravet om reduktion af kvælstofudvaskningen er opfyldt med etablering af ekstra efterafgrøder på 6,5 % af det samlede areal. Beregninger udført i det elektroniske ansøgningssystem viser, at kravet om nitratudvaskning til overfladevand dermed er overholdt, og den årlige udvaskning ved ansøgt drift er beregnet til 69,20 N/ha. i nedenstående vilkår 35 er det af hensyn til beskyttelsen af drikkevandsinteresser yderligere fastlagt, at en del af disse efterafgrøder skal placeres på mark 22.

Samtidig ligger alle udbringningsarealer i fosforklasse 0, men i oplandet til fosforfølsom Natura 2000 område. Beregningerne udført i henhold til lovgivningen viser, at kravet om fosforoverskud er overholdt. Fosforoverskuddet på de ejede og forpagtede udbringningsarealer er beregnet til 6,0 kg P/ha/år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrloven bygger på en forudsætning om et omtrentligt konstant dyrehold i Danmark. Der forventes således en betydelig afvikling af husdyrholdet på mange bedrifter/ejendomme samtidig med at nogle få bedrifter ekspanderer. Når der ikke sker en udvidelse af husdyrproduktionen, vil der som udgangspunkt heller ikke fremkomme en merbelastning fra husdyrproduktionen. På baggrund af den forventede levetid på staldanlæg er det vurderet, at samtlige ejendomme over 75 DE i løbet af en 10-årig periode vil gennemgå ændringer, som betinger en miljøgodkendelse. Miljøgodkendte husdyrbrug vil herefter repræsentere ca. 90 % af husdyrproduktionen. Miljøgodkendelse af samtlige husdyrproduktioner kombineret med et uændret dyrehold samt beskyttelsesniveauet fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsen vil føre til en reduceret belastning i forhold til den nuværende situation, da der i de enkelte sager vil blive fastsat skærpede krav særligt i forhold til de sårbare dele af oplandene til de internationale beskyttelsesområder.

Kvælstof

Der er endnu ikke meldt et mål ud for den fremtidige belastning af Hjarbæk Fjord, men tidligere har Viborg Amt ved Regionplantillæg for større husdyrproduktioner sat et mål for Limfjorden på 14 kg N/ha/år og nævnt at der kan være behov for en lavere belastning for de indre dele af fjorden – formentlig omkring 10 kg N/ha/år.

Den årlige kvælstofudvaskning fra rodzonen på udbringningsarealet hørende til Kølsenvej 44 er i IT-ansøgningssystemet beregnet til 69,20 kg N/ha/år. Viborg Kommune har ud fra Viborg Amts tidligere foretagne beregninger over nitratreduktion i oplandene inden for Viborg Amt skønnet en nitratreduktion på udbringningsarealerne på mindst 90 %. Dette fører til, at mindre end 6,9 kg N/ha/år fra udbringningsarealerne når frem til Hjarbæk Fjord – altså en tilførsel under det mål, som man tidligere har arbejdet med.

Det skal dog bemærkes, at beregningsmetoderne for N og P belastning af overfladevand og grundvand er ændret i husdyrgodkendelsessystemet i forhold til de metoder, som amterne anvendte, så der er en vis usikkerhed ved at sammenligne tal fra husdyrgodkendelsessystemet med tal beregnet af amterne.

Fosfor

51,15 ha af udbringningsarealerne er JB1 sandjord, 18,01 ha er JB2 sandjord, 30,93 ha er JB4 sandjord mens de resterende 7,23 ha er JB11 humusholdigt jord. Alle markerne er udrænedede og ingen af udbringningsarealerne skråner stærkt mod vandløb. Således er risikoen for fosforbidrag til vandmiljøet via drænaflow og overfladeafstrømning meget lille.

Da alle udbringningsarealerne ligger uden for de udpegede risikoarealer i relation til fosfor, men i oplandet til Hjarbæk Fjord, som er fosforfølsomt Natura 2000 område har Viborg Kommune foretaget en supplerende konkret vurdering af arealerne i forhold til habitatforpligtelserne. Denne vurdering fører til, at der ikke er akut behov for at stille krav i forhold til fosfor udløst af arealerne beliggende i oplandet til Hjarbæk Fjord.

Miljøstyrelsen har i nyhedsbrev nr. 7 udtalt, at ”kommunerne skal ikke skærpe kravene udover de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer på grund af vand- og Natura 2000-planerne”. ”Husdyrgodkendelseslovens beskyttelsesniveauer for nitratudvaskningen og fosforoverskuddet er nemlig allerede indregnet i den baseline, som er udgangspunktet for målsætningen i Aftalen om Grøn Vækst. Nemlig målsætningen om at reducere udvaskningen af kvælstof med yderligere 19.000 tons og udvaskningen af fosfor med 210 tons af hensyn til vandplanerne.”

Det er dog Viborg Kommunes vurdering, at evt. fosforoverskud på sandjorde på langt sigt også vil øge risikoen for udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Fosforoverskud og risiko for udvaskning således være et tema ved kommende revisioner af miljøgodkendelsen for ejendommen på Kølsenvej 44. Der stilles derfor vilkår om, at der senest i 2018 foreligger fosfortal for ejede og forpagtede udbringningsarealer, der maksimalt er fem år gamle. Disse tal anvendes til vurdering af, om der skal fastsættes krav til fosforoverskuddet på markerne i forbindelse med revurdering af godkendelsen.

Kumulative effekter – kvælstof og fosfor

Oplandet til Hjarbæk Fjord dækker et areal på ca. 1.180 km². Arealet af udbringningsarealerne er samlet på 107,31 ha svarende til 0,1 % af det samlede opland til Hjarbæk Fjord.

På den baggrund vurderer Viborg Kommune, at udvaskningen af kvælstof og fosfor til Hjarbæk Fjord hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af disse områders tilstand. Dettet skal ses på baggrund af, at kommunen vurderer, at der overordnet ikke siden 2007 er sket en stigning i det samlede husdyrtryk i oplandet til Hjarbæk Fjord. Der foreligger dog ikke et tilgængeligt beregningsværktøj, der kan vise en præcis merbelastning

af Natura 2000 området. Det må forventes, at de kommende års udarbejdelse af natur- og vandplaner vil give et bedre grundlag for vurdering af miljøbelastningen af Natura 2000 områderne.

I Nyhedsbrev nr. 10 har Miljøstyrelsen opstillet afskæringskriterier for skadevirkning af nitratudvaskning til overfladevande.

Viborg Kommune har vurderet det omhandlede projekt i forhold til de af Miljøstyrelsen opstillede afskæringskriterier og har vurderet, at projektet lever op til de opstillede forudsætninger, således at projektet ikke skader det omtalte Natura 2000 område.

Viborg Kommune baserer vurderingen på følgende:

- Dyretrykket i det aktuelle opland skønnes på baggrund af udtræk fra CHR-registret ikke at have været stigende siden 1. januar 2007.
- Viborg Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning end husdyrproduktioner, der har givet anledning til en væsentlig øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007.
- Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, udgør væsentligt mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område.

Viborg Kommune har endvidere foretaget en konkret vurdering af reduktionspotentialen i det pågældende område og har skønnet et nitratreduktionspotentiale på knap 90 % ud fra de undersøgelser, som det tidligere Viborg Amt har foretaget. Kvælstofudvaskningen til overfladevand bliver da af størrelsesordenen 7 kg N/ha/år eller væsentligt under det mål, som tidligere blev opstillet af Limfjordsamterne, nemlig 10-14 kg N/ha/år.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til udvaskningen af kvælstof og fosfor:

34. Der skal senest i 2018 foreligge fosfortal for ejede og forpagtede udbringningsarealer. Fosfortallene må maksimalt være fem år gamle.
35. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 6,50 % efterafgrøder, svarende til 6,98 ha – ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav, må erstattes af "grønne" marker. Placeringen af efterafgrøder skal prioriteres, således at mark 22 tildeles efterafgrøder.

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af udbringningsarealerne tilhørende ejendommen på Kølsenvej 44, ligger i udpeget nitratfølsomt indvindingsopland, og der er derfor ikke lavet beregninger i ansøgningsystemet for udvaskningen af nitrat til grundvand. Desuden ligger alle udbringningsarealerne uden for område med indsatsplan, men mark 22 ligger inden for et område, som er kortlagt som nitratfølsom del af et kommende indsatsområde.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da mark 22 ligger inden for et kommende indsatsområde, er der i vilkår 35 stillet krav om, at de krævede efterafgrøder prioriteres således, at en del af dem placeres inden for mark 22. Derved vurderes det, at nitratudvaskningen vil blive reduceret til ca. 50 mg/l.

VILKÅR

Vilkår til beskyttelse af drikkevand er indeholdt i vilkår 35.

7.6 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer på eller omkring landbrugsejendommen og udbringningsarealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635/2007 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og grøn kølle-guldsmed. Odder optaget på rødlisten fra 2010 som sårbare arter.

vandflagermus, brunflagermus, odder, løgfrø og grøn kølle-guldsmed optaget på Rødlisten som sårbare arter.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg eller udbringningsarealer, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i såvel stillestående som rindende vand i især moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være våde naturområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder kan være svære at lokalisere, men de knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder der er relativt uforstyrret.

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger som er af altafgørende betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o.lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning, forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Løgfrøen yngler i et bredt spektrum af lavvandede vandhuller, søer og vådområder, og kan også yngle i temporære vandhuller og oversvømmelser. Ynglesucces kræver lysåbne vådområder eller vådområder med lysåbne og lavvandede partier. Arten opholder sig uden for vandhullet især på arealer med løs sandet overjord, og især på steder hvor der er partier med lav vegetation, bare sandflader eller bar muldjord, hvor det er let for frøen at grave sig ned.

Løgfrøen er nataktiv, og om dagen ligger løgfrøen nedgravet i jorden, typisk 10 – 30 cm under overfladen. Med dens skjulte levevis er arten normalt umulig at finde på land uden for yngletiden.

Spidssnudet frø kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområdet, men langt fra alle, er omfattet af naturbeskyttelsens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter bl.a. rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand, fragmentering pga. veje mm.

Grøn kølleguldsmed er tilknyttet vandløb med solåbne strækninger. Grøn kølleguldsmed yngler i hurtigt strømmende rene, iltrige vandløb, laven lever nedgravet i sand eller grus. De voksne guldsmede opholder sig overvejende tæt på vandløbet, dog kan ikke kønsmodne individer strejfe til andre lokaliteter såsom solåbne skovlysninger.

Ødelæggelse og forringelse af artens trivsel omfatter bl.a. tilgroning af lysåbne vandløbsstrækninger, forurening af vandløbene, med organisk eller uorganiske stoffer (som tilledning af okker).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune har ikke kendskab til tilstedeværelsen af bilag IV arter på eller omkring ejendommen og udbringningsarealerne.

Udvidelsen og markdriften vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Udvidelsen af anlægget og markdriften vurderes ikke at have en negativ effekt på en evt. bestand af oddere, markfirben spidssnudet frø, løgfrø eller stor vandsalamander, idet det vurderes at udvidelsen ikke vil give en negativ påvirkning af de naturområder, der potentielt kan være yngle- og rasteområder.

Driften af udspretningsarealet inddrager ikke arealer der er potentielle levesteder for grøn kølle guldsmed, og det vurderes derfor ikke at have en negativ konsekvens for arten.

Viborg Kommune vurderer samlet, at de bilag IV arter som potentielt kan have levested i området omkring ejendommen Kølsenvej 44 og de tilhørende udbringningsarealer, ikke trues af den forestående udvidelse med øget meremission fra ejendommen Kølsenvej 44.

Viborg Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til ejendommen og husdyrbrugets udbringningsarealer.

VILKÅR

Baseret på ovenstående stilles ingen vilkår i forhold til påvirkning af bilag IV arter.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Den daglige drift af ejendommen drives efter princippet "godt landmandsskab og ansvarlig ledelse", således anlægget giver mindst muligt miljøbelastning og færrest gener for omgivelserne. Så vidt det er muligt tages hensyn til naboer ved udspredding af gylle.

Der foretages daglige tilsyn og løbende service og vedligehold på anlæggene.

Årligt udarbejdes "gødnings- og husdyrindberetning", samt "mark og gødningsplaner", hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen. Desuden føres sprøjtejournal. Planerne anvendes til dokumentation af husdyrholdets størrelse samt forbrug af gødning. Markdriften søges tilrettelagt således udvaskningen af næringsstoffer minimeres og overfladisk afstrømning undgås.

Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der med faste intervaller gennemgår bedriften så foder sammensætningen og foderstrategien evalueres og løbende tilpasses den nyeste viden. Desuden er der fast aftale med dyrlæge på ejendommen.

Slagtesvinene går i stald med delvis spaltegulv, hvilket er BAT (BAT- byggeblad 106.04-52). Kalvene og studene går i dybstrøelse, hvilket ligeledes er BAT. Ejeren af Kølsenvej 44 vil løbende og ved fremtidige renoveringer af staldene sætte sig ind i hvilke teknikker, der er til nedbringelse af ammoniakfordampningen.

Der installeres ikke forsøringsanlæg idet energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg er omkostningsfuldt, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. I øvrigt ligger der ikke sårbar natur i umiddelbar nærhed, og forsøringsanlæg er derfor fravalgt.

Der etableres ikke gyllekøling, da gyllekøling er omkostningsfuldt at implementere i eksisterende stalde. Desuden er der ikke mulighed for at anvende varmen fra anlægget andet sted i produktionen, og det er derfor økonomiske urentabelt at etablere gyllekøling.

Der etableres ikke luftvasker med syre, da disse anlæg er dyre at etablere samt så dyre i drift, at det antages at være uproportionalt ved høje rensningsprocenter. Ved lave rensningsprocenter vil de benyttede tiltag, som reduceret råprotein i svinefoderet, og overdækning af gyllebeholder rense luften lige så godt.

Gyllen opbevares i gyllebeholdere, der er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning. Beholderne lever op til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til opbevaring af flydende husdyrgødning.

Beholderne tømmes ca. én gang årlig for inspektion og vedligeholdelse. Beholderne er tilmeldt de lovpåkrævede regelmæssige eftersyn, hvilket betyder, at beholderne hvert 10. år bliver kontrolleret for evt. begyndende utætheder.

Der er konstant flydelag på den mindste af gyllebeholderne. Efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter atter er etableret flydelag. Der føres logbog over flydelaget, så der er fokus på, at flydelaget lever op til kravene. Den store gyllebeholder overdækkes.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab. Dermed tages der hensyn til naboer, byområder osv.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvorved næringsstofferne i gyllen udnyttes maksimalt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udvidelsen af slagtesvineproduktionen sker samtidig med reduktion af kvægholdet på ejendommen og sløjfning af smågriseproduktionen. Den samlede udvidelse af dyreholdet på ejendommen er 16,65 DE. Da der er tale om en forholdsvis beskeden udvidelse, som sker i eksisterende stalde vurderer Viborg Kommune, at det ud fra et proportionalitetssynspunkt vil være meget krævende arbejds- og tidsmæssigt samt omkostningstungt at ændre og implementere et nyt BAT staldsystem i forhold til den ammoniakreduktion, der opnås herved. Dette skal desuden ses i forhold til den store afstand til nærmeste næringsstoffølsomme naturområde.

Proportionalitetsprincippet kan i dette konkrete tilfælde begrunde fravalget af BAT.

Viborg Kommune vurderer, at der anvendes BAT i forhold til management, staldsystem samt gødningsopbevaring og -udbringning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til BAT:

36. Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.
37. Ved tilsyn skal der redegøre for, hvilke renere teknologi der er indført på ejendommen samt i hvilket omfang der er sket substitution til mindre miljøbelastede råvarer og hjælpestoffer.

9 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

9.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Idet der er tale om en lovliggørelse af produktionen, er der ikke udarbejdet alternativer vedr. ansøgningens udformning og indhold af projektbeskrivelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at i og med at det er tale om en lovliggørelse, er det tilstrækkelig at redagere for 0-alternativet, se afsnit 9.2 herunder. Der stilles derfor ikke vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår i forhold til alternative løsninger.

9.2 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres. Udgangspunktet er at skabe en rentabel produktion på bedriften. 0-alternativet er at opretholde produktionen på det nuværende produktionsniveau. Det vil sige en bibeholdelse af den tilladte produktion på Kølsenvej 44, 8831 Løgstrup.

Hvis ansøgning om miljøgodkendelse ikke godkendes, vil der ikke blive udlagt ekstra efterafgrøder. Dermed vil udvaskningen af kvælstof ikke falde. Desuden vil P-overskuddet ikke blive halveret. Der vil ikke blive etableret telt over den store gyllebeholder, hvorved ammoniakfordampningen ikke mindskes. Derudover vil fodertilpasningen ikke blive gennemført.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Viborg Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på Kølsenvej 44 ikke påvirker lokalområdet i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet kontra udvidelsen på Kølsenvej 44, er det Viborg Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboer omkring ejendommen end ved den eksisterende lovlige produktion – jf. kapitel 6 om lugt, støj- og fluegener samt lysforhold.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår i forhold til 0-alternativet.

10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, gyllekanaler, kornsilo og halm-længe blive tømt og rengjort. Desuden vil ejendommen bygninger blive vedligeholdt eller evt. vil driftsbygningerne blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder. Endvidere vil gyllebeholderne blive fjernet, når den ikke længere anvendes til jordbrugsmæssige formål, medmindre andet aftales med kommunen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår i forhold til husdyrbrugets ophør:

11 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med udvidelsen/ændringen af bedriften er der udarbejdet en liste til egenkontrol af driften. Kontrollen omfatter følgende punkter:

Miljømæssige foranstaltninger:

- Logbog over flydelag
- 10-års beholderkontrol

Gene-/forureningsforanstaltninger:

- Generel vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning

Registrering af:

- Elforbrug
- Foderforbrug
- Forbrug af fyringsolie og dieselolie
- Vandforbrug

Derudover udarbejdes årligt et gødningsregnskab samt en gødningsplan i samråd med planteavlskonsulent. Der føres enhedsfoderkontrol på produktionen, og foderet analyseres jævnligt. Foderet sammensættes og optimeres løbende i samråd med svineavlskonsulent.

En gang årligt udarbejdes "Gødnings- og husdyrindberetning" samt "Mark- og gødningsplaner", begge dele anvendes til dokumentation af husdyrholdets størrelse og forbrug af gødning. Yderligere føres der sprøjtejournal.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er stillet vilkår om, at virksomheden for egen regning skal eftervise, at vilkår om nedennævnte punkter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at vilkårene for de enkelte punkter er overtrådt:

- støv
- lugt
- lys

Viborg Kommune vurderer, at kravene til egenkontrol sammen med de stillede vilkår er opfyldt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for management og dokumentation:

38. Der skal på tilsynsmyndighedens forlangende forevises kvitteringer for indkøbte grise samt afregninger fra slagteriet til vurdering af dyreholdets størrelse og sammensætning.

39. Virksomheden skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. I journalen registreres følgende:
 - Skriftlige aftaler eller forpagtningsaftaler, der sikrer, at der rådes over tilstrækkeligt jord til opfyldelse af harmonireglerne.
40. Dokumentation i form af logbøger, kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, forpagtnings- og overførselsaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
41. Til dokumentation for, at vilkår vedr. fodringen er overholdt skal foderanalyser/faktura for indkøbt foder/effektivitetskontrol/en-dages foderkontrol opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

12 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - overfladevand
 - nitratfølsomme indvindingsområder
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

13 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDER-RETNING

13.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, § 12, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovens § 12, stk. 3 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Med hensyn til retsbeskyttelse af godkendelsen henvises til Lov om husdyrbrug m.v. § 40.

Tilsynsmyndigheden skal tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 39, hvis:

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger for virksomheden,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af Miljøbeskyttelseslovens § 7 om risikobetonede processer m.v.

Den første regelmæssige revurdering af godkendelsen af virksomheden skal foretages, når der er forløbet 8 år, efter at virksomheden er godkendt første gang. Tilsynsmyndigheden skal herefter tage godkendelsen op til revurdering mindst hvert 10. år og om nødvendigt ændre vilkårene ved påbud efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 41.

I tilfælde af at afgørelsen påklages, beregnes tidspunktet fra den dato, hvor den endelige afgørelse er meddelt.

Vilkårene kan dog i henhold til Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. § 53, stk. 2, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

13.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

En eventuel klage skal indgives skriftligt og stiles til Miljøklagenævnet, men sendes til Viborg Kommune, som umiddelbart efter klagefristens udløb sender klagen videre til Miljøklagenævnet ledsaget af denne afgørelse og det materiale, som er indgået i sagens bedømmelse.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentlig annoncering finder sted den 1. september 2010 og en eventuel klage skal være Viborg Kommune i hænde senest den 29. september 2010 før kontortids ophør.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

En klage over miljøgodkendelsen **har opsættende virkning** på retten til at udnytte godkendelsen, medmindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v..

13.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af godkendelsen er sendt til:

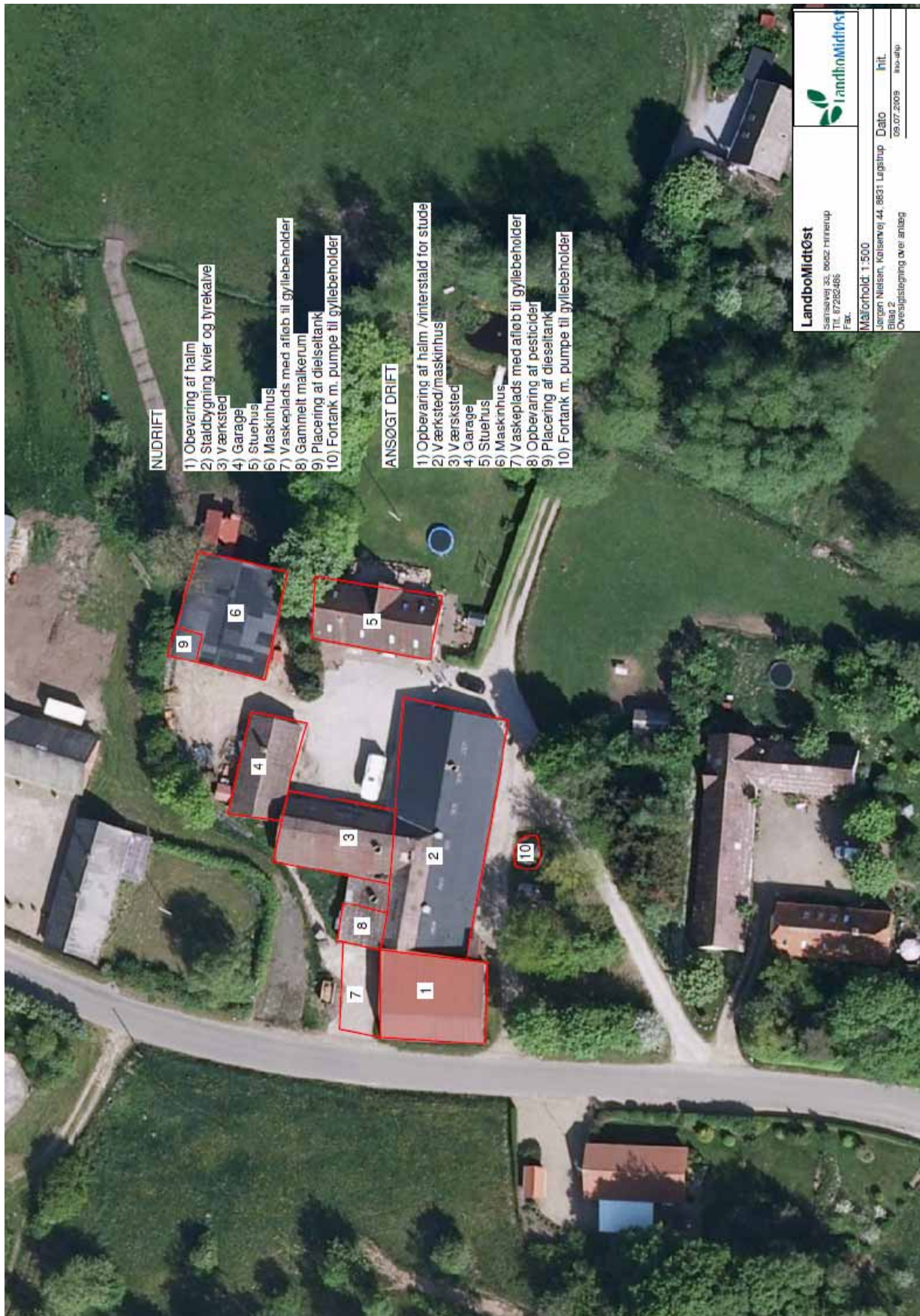
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1,8270 Højbjerg. (midt@sst.dk)
- Miljøministeriet, Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. (post@rin.mim.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dn@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600@webspeed.dk)

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- naboer

14 BILAG

- Bilag 1: Situationsplan i to dele (1a og 1b)
- Bilag 2: Afløbsplan
- Bilag 3: Afstande
- Bilag 4: Blokering i tilfælde ved udslip af gylle, placering af markboring m.m.
- Bilag 5: Transportveje
- Bilag 6: Harmoniarealer
- Bilag 7: § 3 ejet areal
- Bilag 8: Ejerforhold, alle arealer
- Bilag 9: Ejerforhold for forpagtede arealer
- Bilag 10: Oversigtskort
- Bilag 11: Natura 2000 og § 7 beskyttet natur
- Bilag 12: § 3 beskyttet natur inden for 1.000 m fra anlægget
- Bilag 13: § 3 beskyttet natur
- Bilag 14: Beregningspunkter
- Bilag 15: § 3 i forhold til mark 4 og 5
- Bilag 16: Beredskabsplan
- Bilag 17. Drikkevandsinteresser

BILAG 1a: Situationsplan for kvæg, maskinhus m.m.

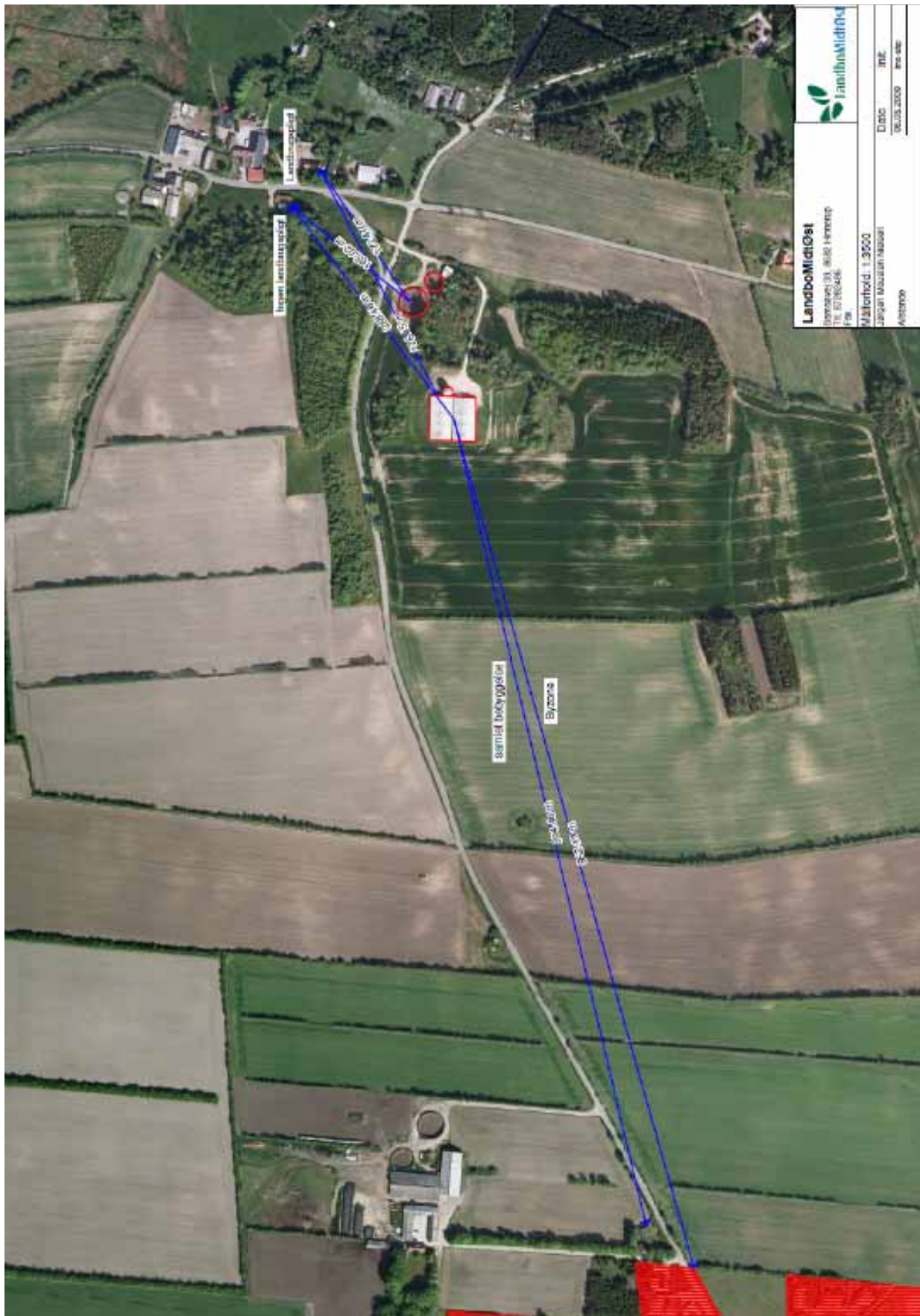
BILAG 1b: Situationsplan for slagtesvinestald m.m.

BILAG 2: Afløbsplan

BILAG 3: Afstande

LandsbyMidtØst

 Skovvej 33, 4600 Hinnerup

 Tlf. 57 66 44 66

 Fax

 Miljøforhold: 1-3000

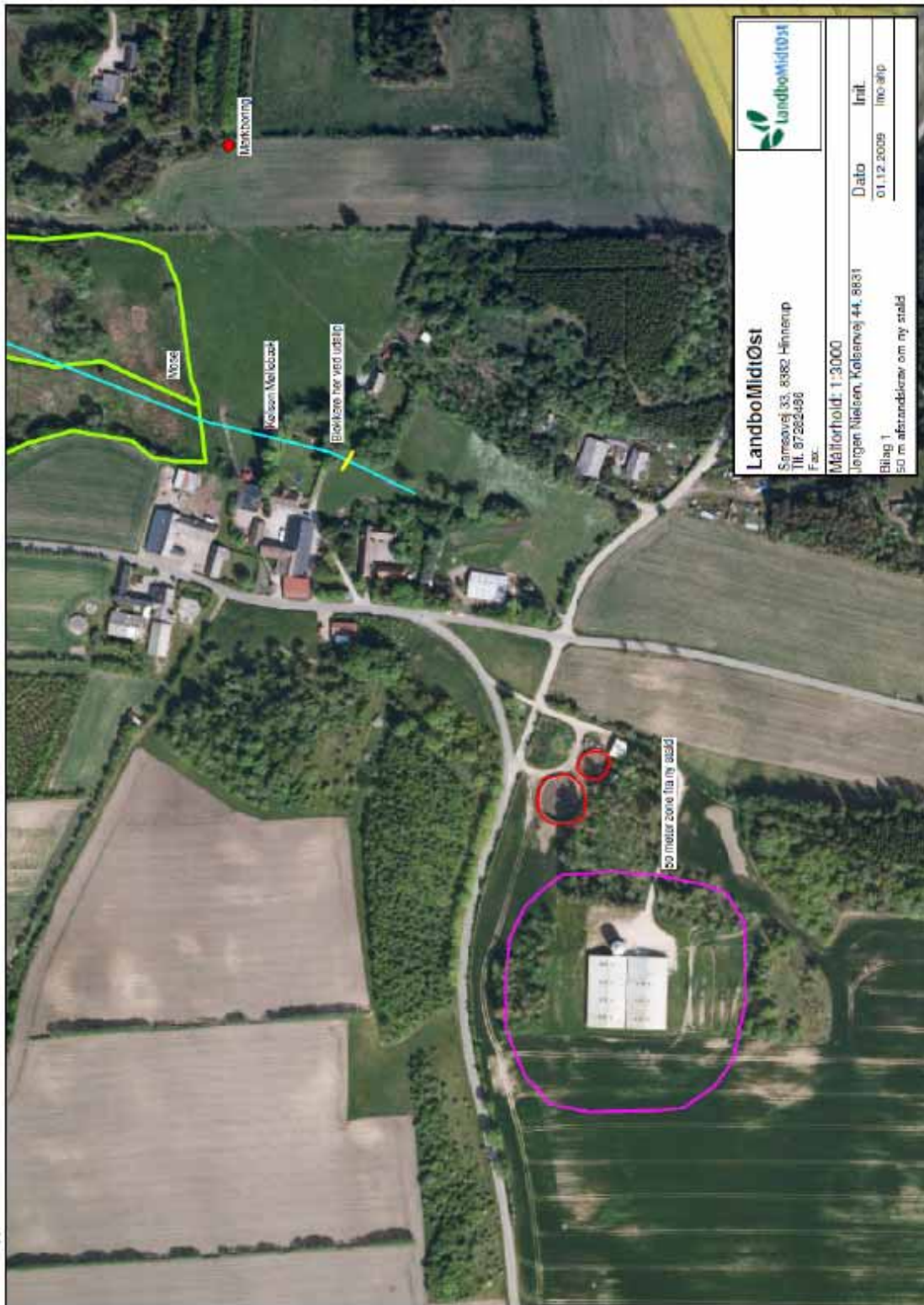
 Ansvarlig

 Dato: 18.03.2020

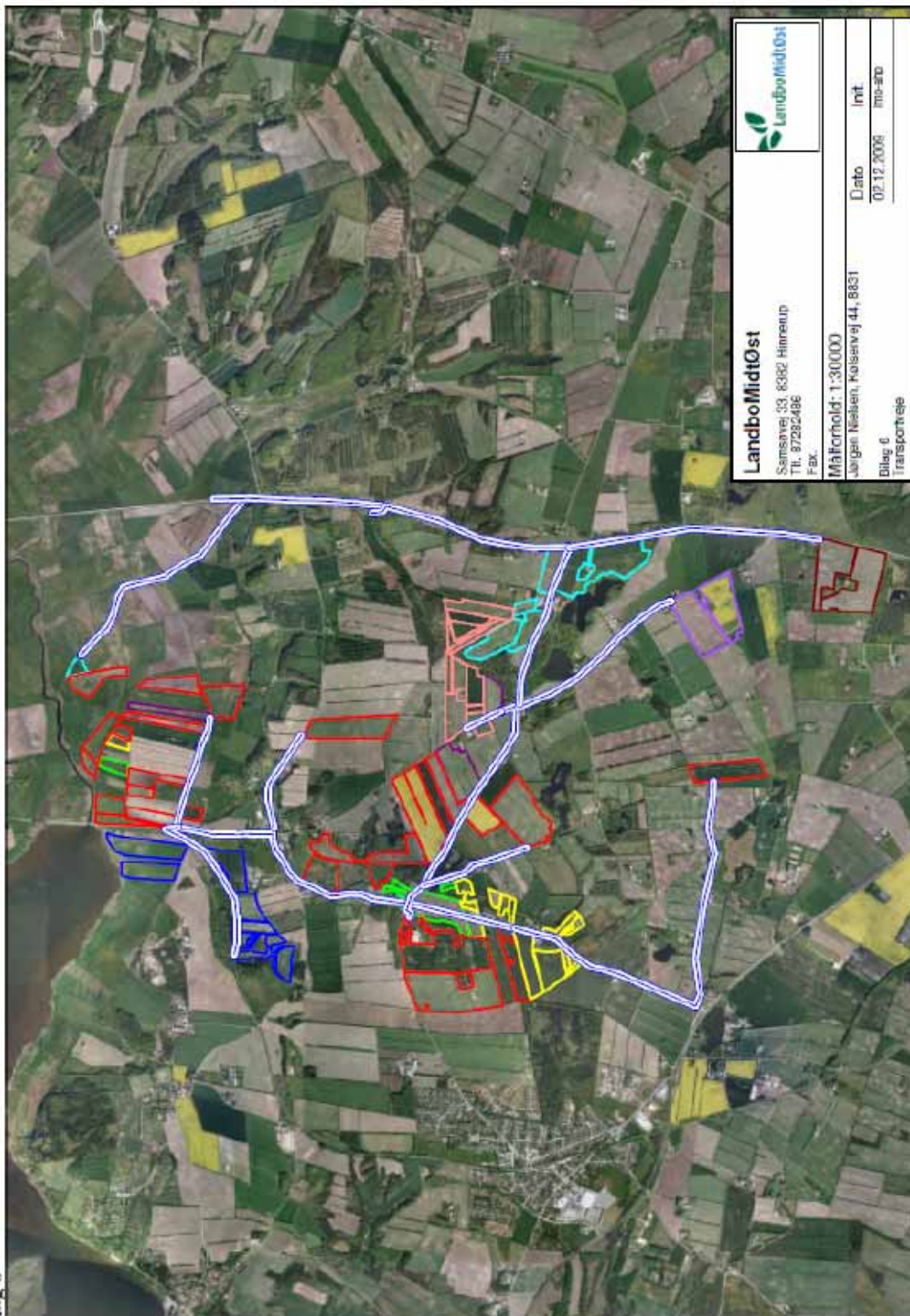
 Til:

 For:

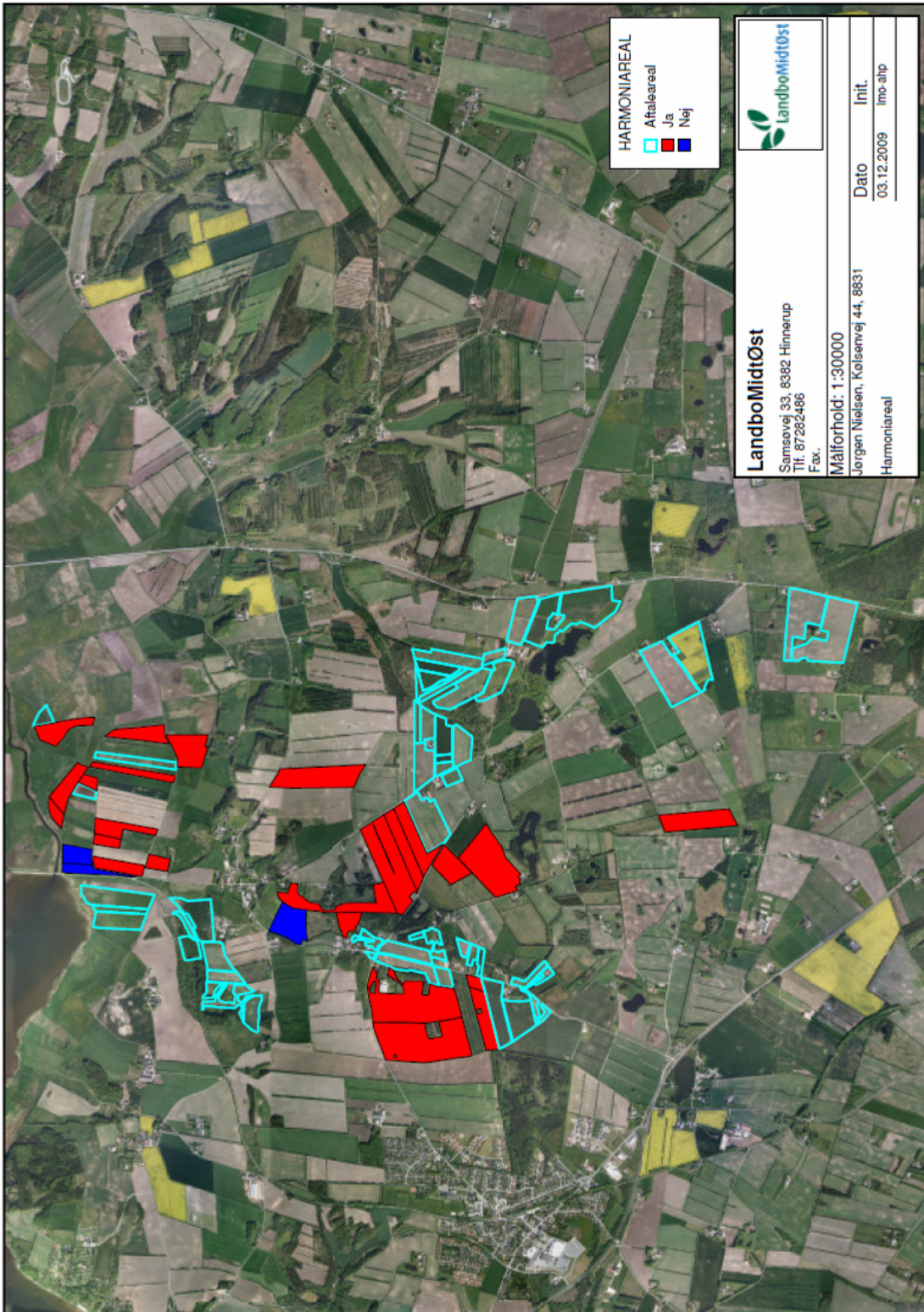
BILAG 4: Blokering i tilfælde ved udslip af gylle, placering af markboring m.m.

BILAG 5: Transportveje

BILAG 6: Harmoniarealer

BILAG 7: § 3 ejet areal, der ikke bruges til udbringning

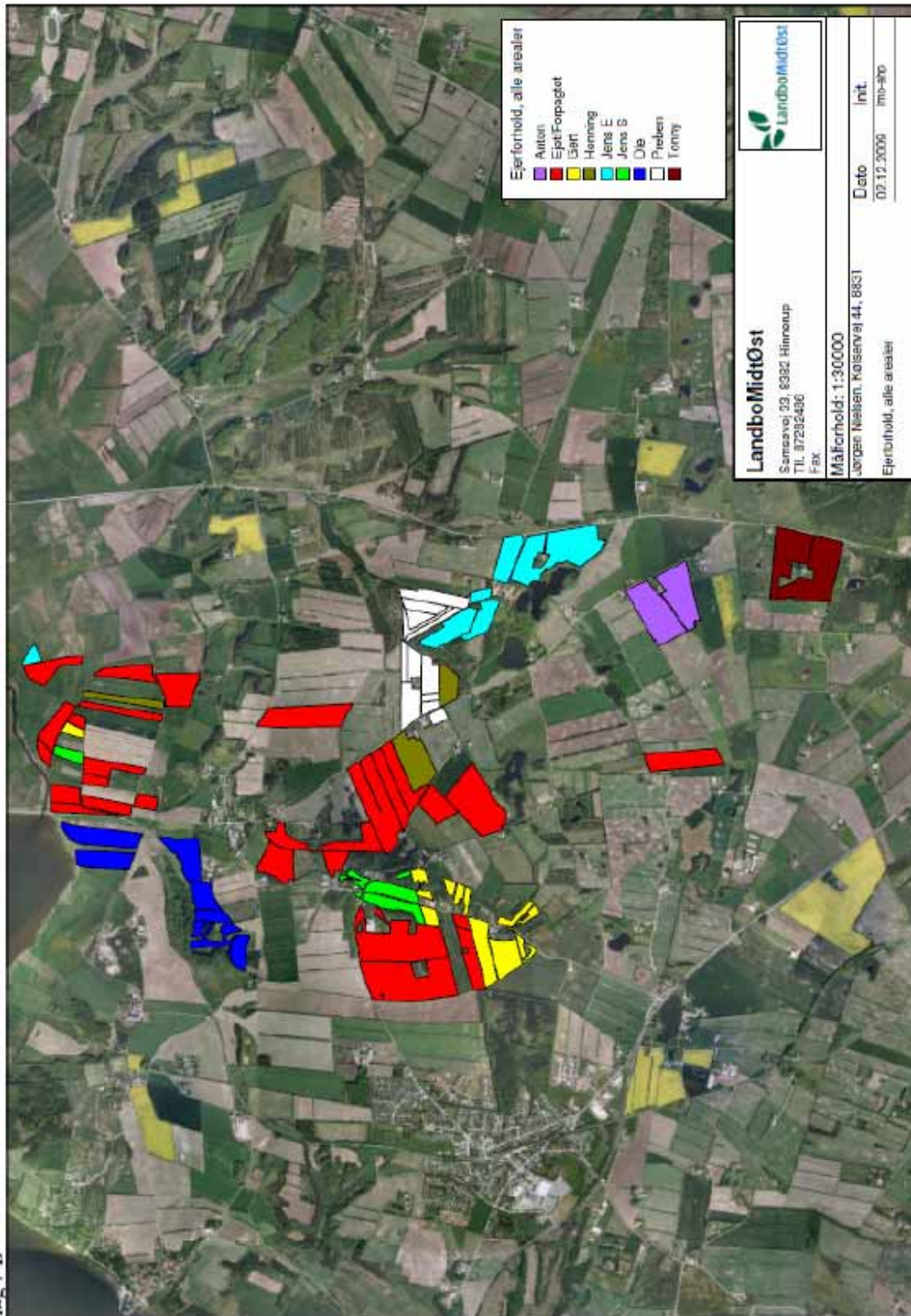

Ejendomme
 Eksisterende arealstype: hede

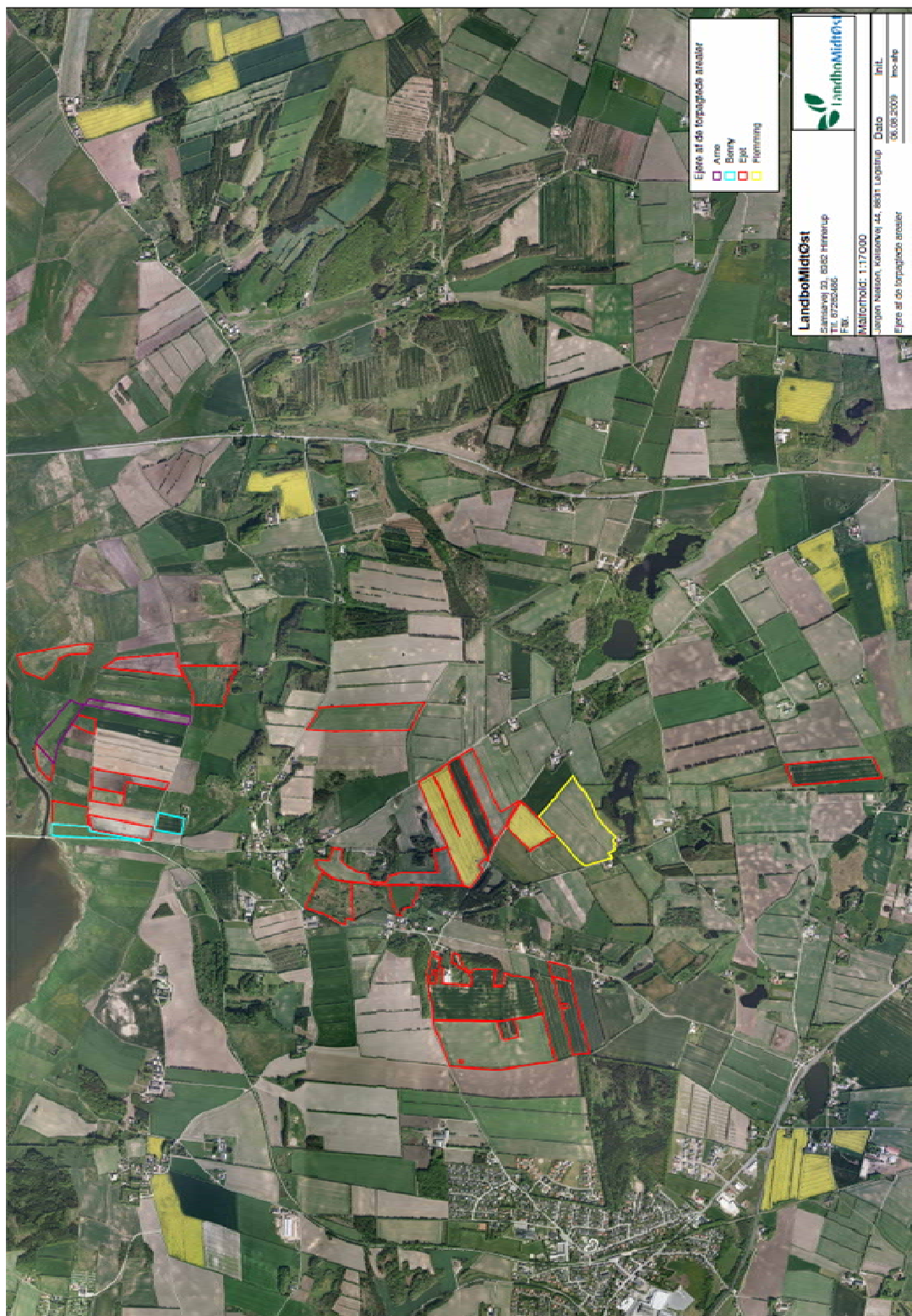

LandMiljø
 Søndervej 33, 8632 Hinnerup
 Tlf. 87205495
 www.landmiljoet.dk

Målestok: 1:2000
 Udarbejdet af: 03/11 2008
 Dato: 09.07.2009
 For: IRL
 For: IRL

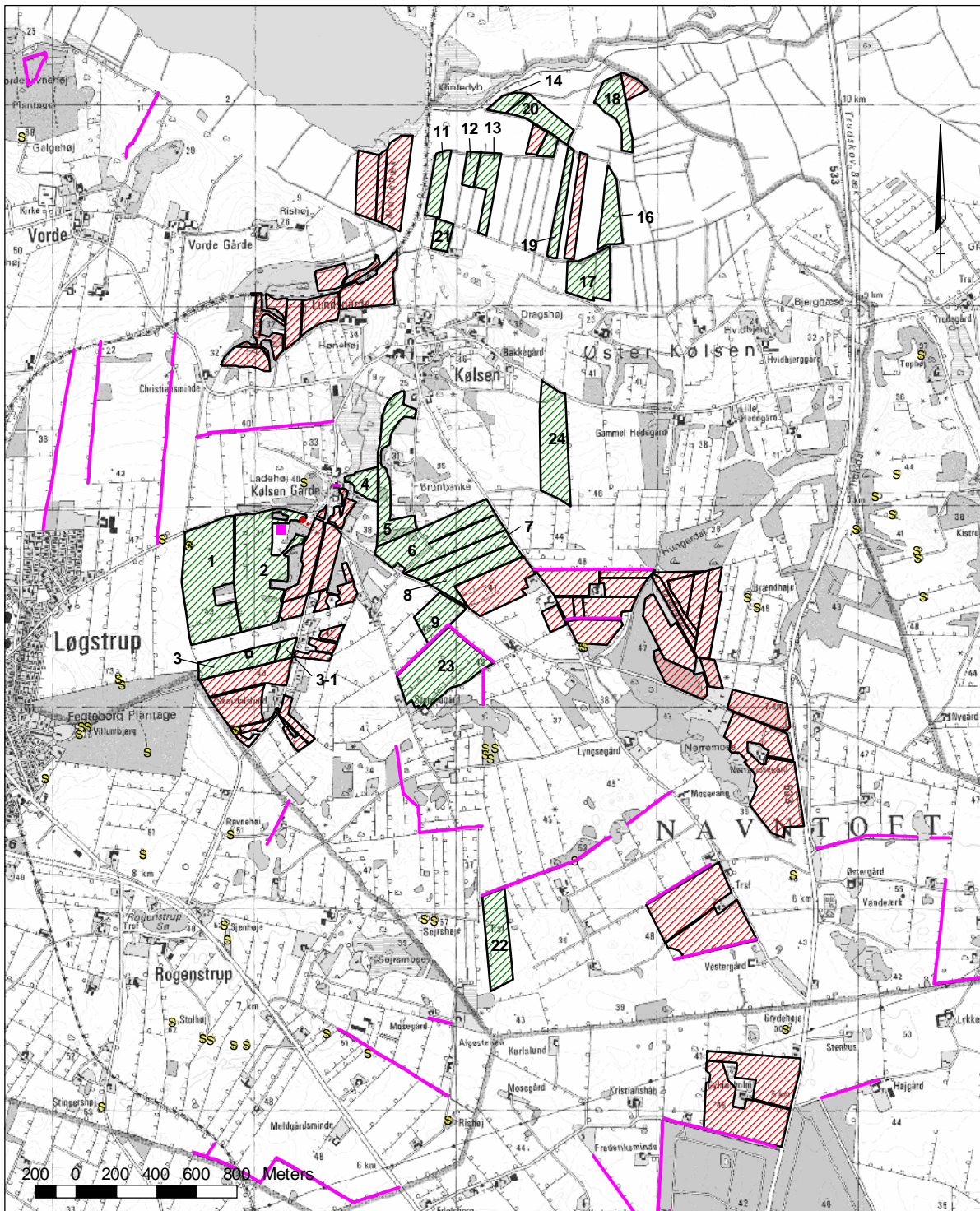
BILAG 8: Ejerforhold, alle arealer

BILAG 9: Ejerforhold for forpagede arealer

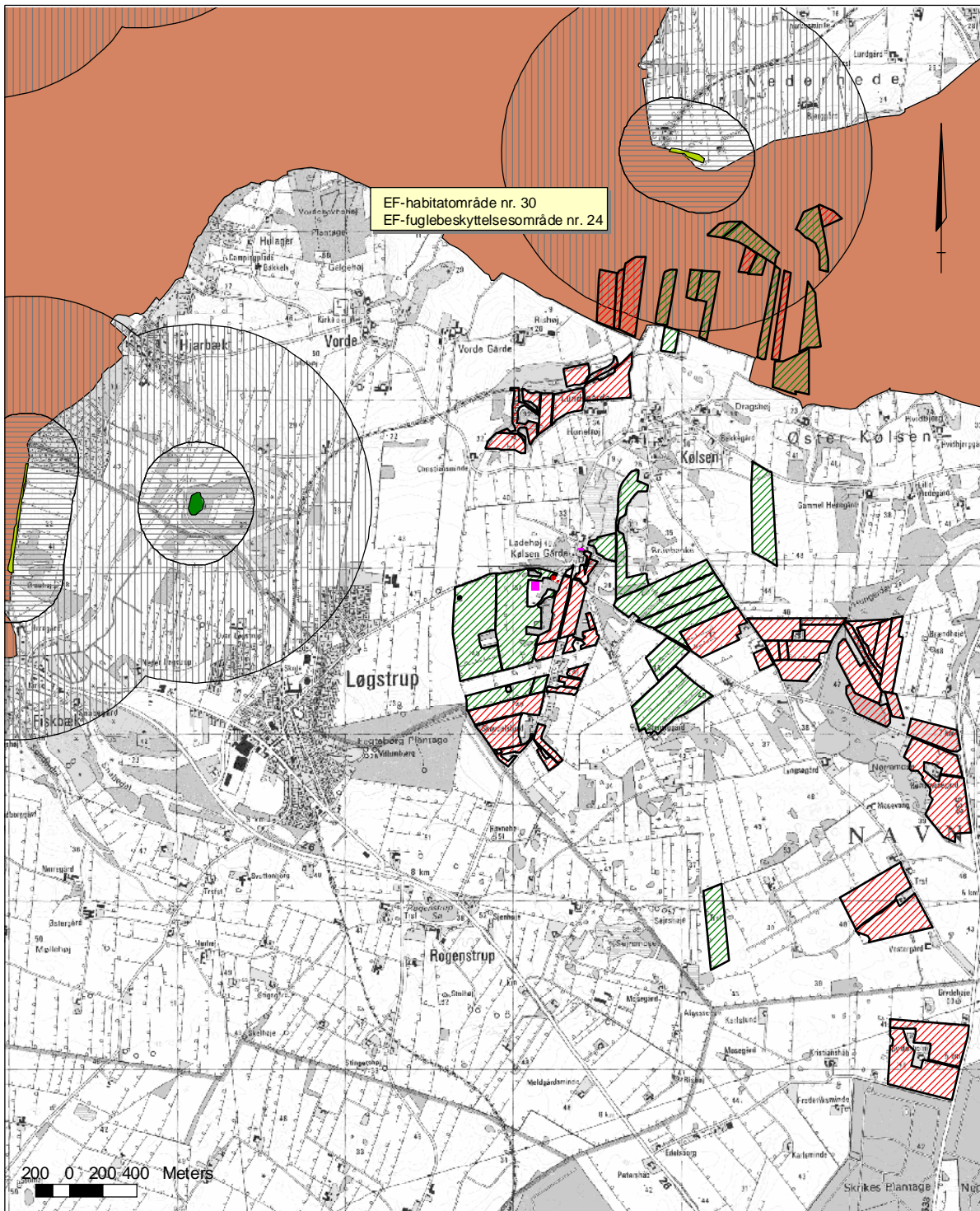

BILAG 10: Oversigtskort

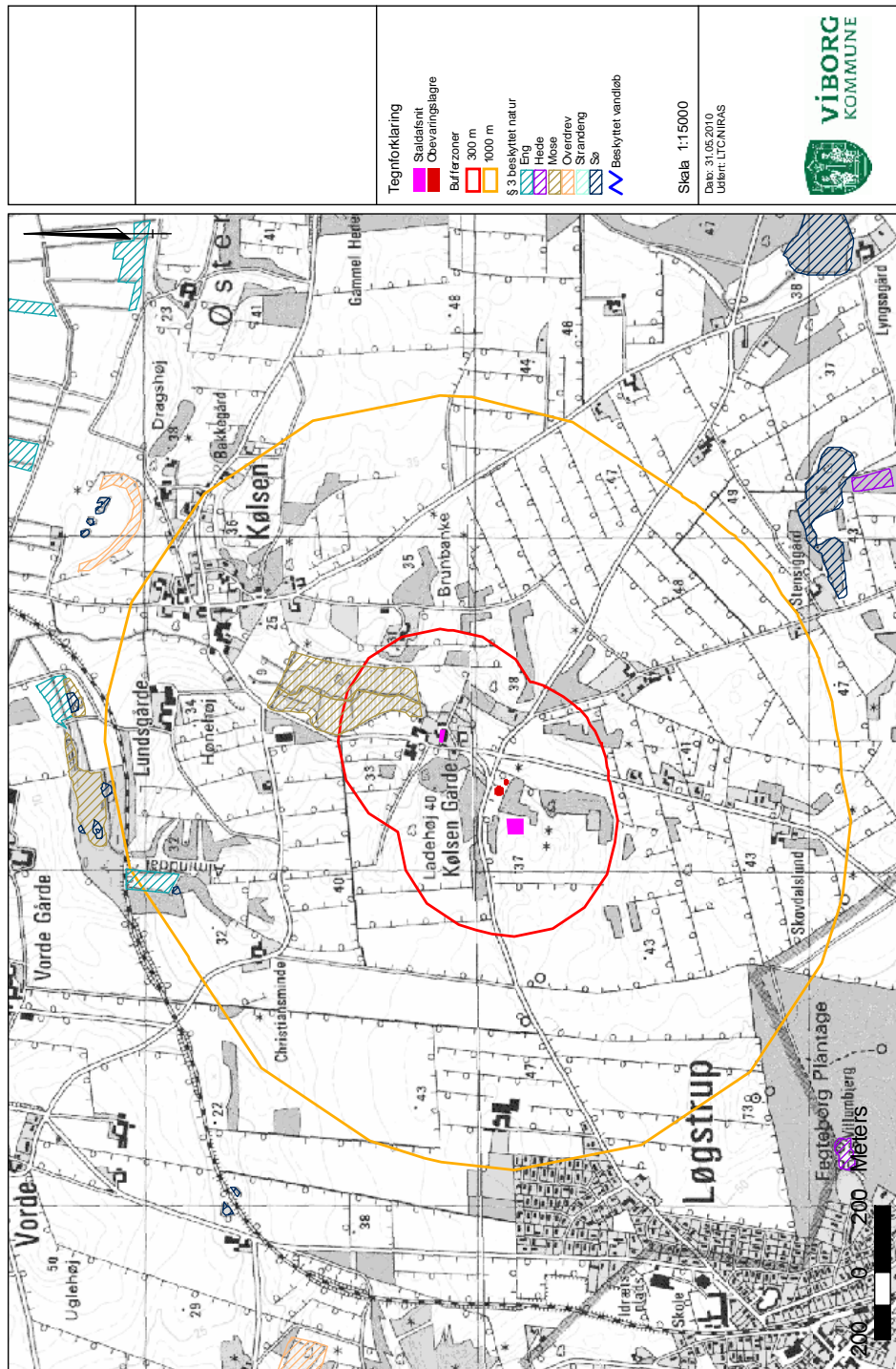
	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Staldafsnit Obevaringslagre Udbbringingsarealer Aftalearealer Beskyttede jord- og stendiger Fredede fortidsminder 	<p>Dato: 20.04.2010 Udført: DMF/LTC/NIRAS</p> <div style="text-align: right;"> <p>VIBORG KOMMUNE</p> </div> <p style="text-align: right;">Mål: 1:25000</p>
--	---	--

BILAG 11: Natura 2000 og § 7 beskyttet natur

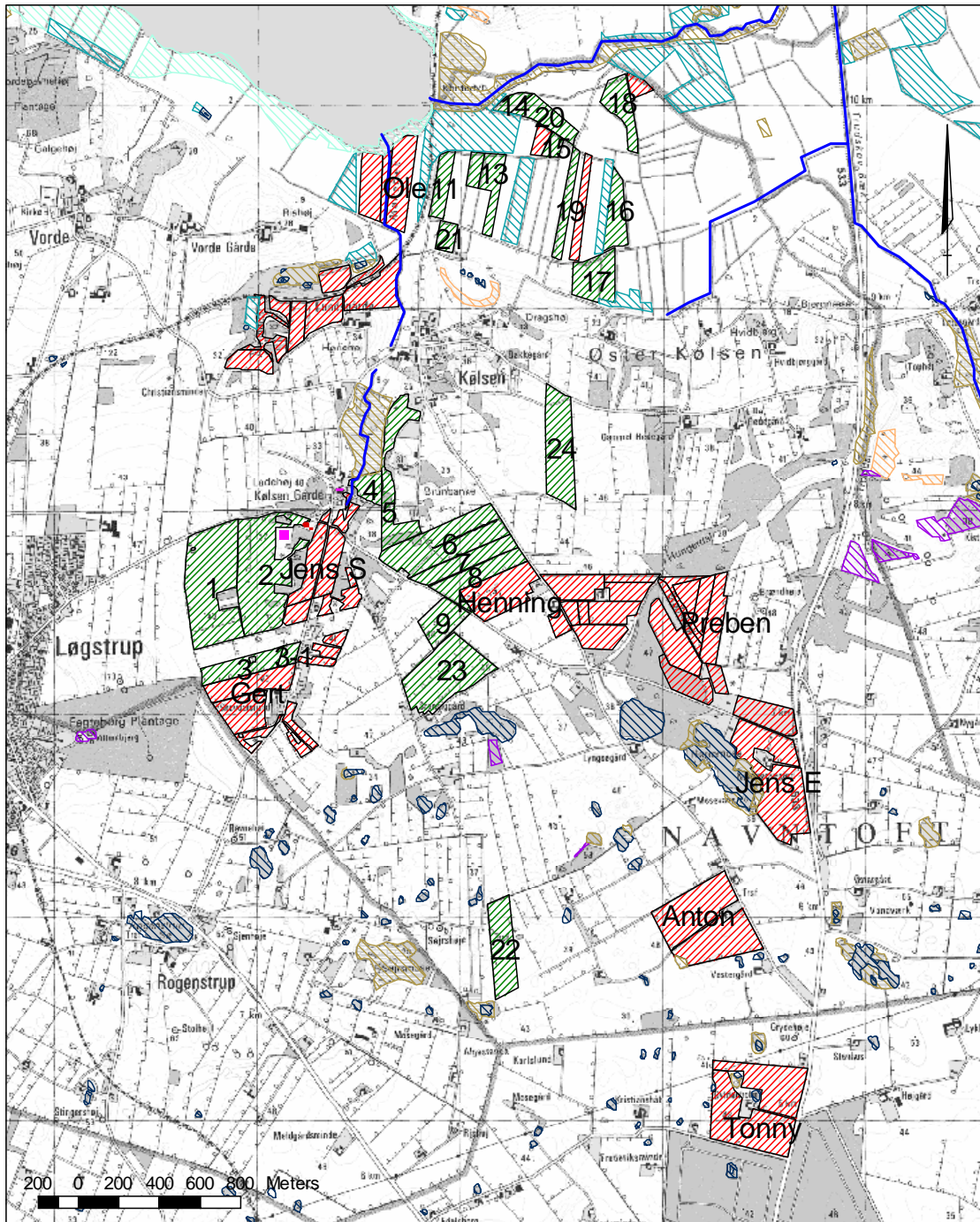

	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Staldafsnit Obevaringslagre Udbringingsarealer Aftalearealer Natura 2000 § 7 beskyttet natur Beskyttet hede/over Beskyttet højmose Beskyttet tobeltesø § 7 bufferzone Bufferzone I Bufferzone II 	<p>Dato: 20.04.2010 Udført: DMF/LTC/NIRAS</p> <p>VIBORG KOMMUNE</p> <p>Mål: 1:30000</p>
--	--	--

BILAG 12: § 3 beskyttet natur inden for 1.000 meter fra ejendommens anlæg

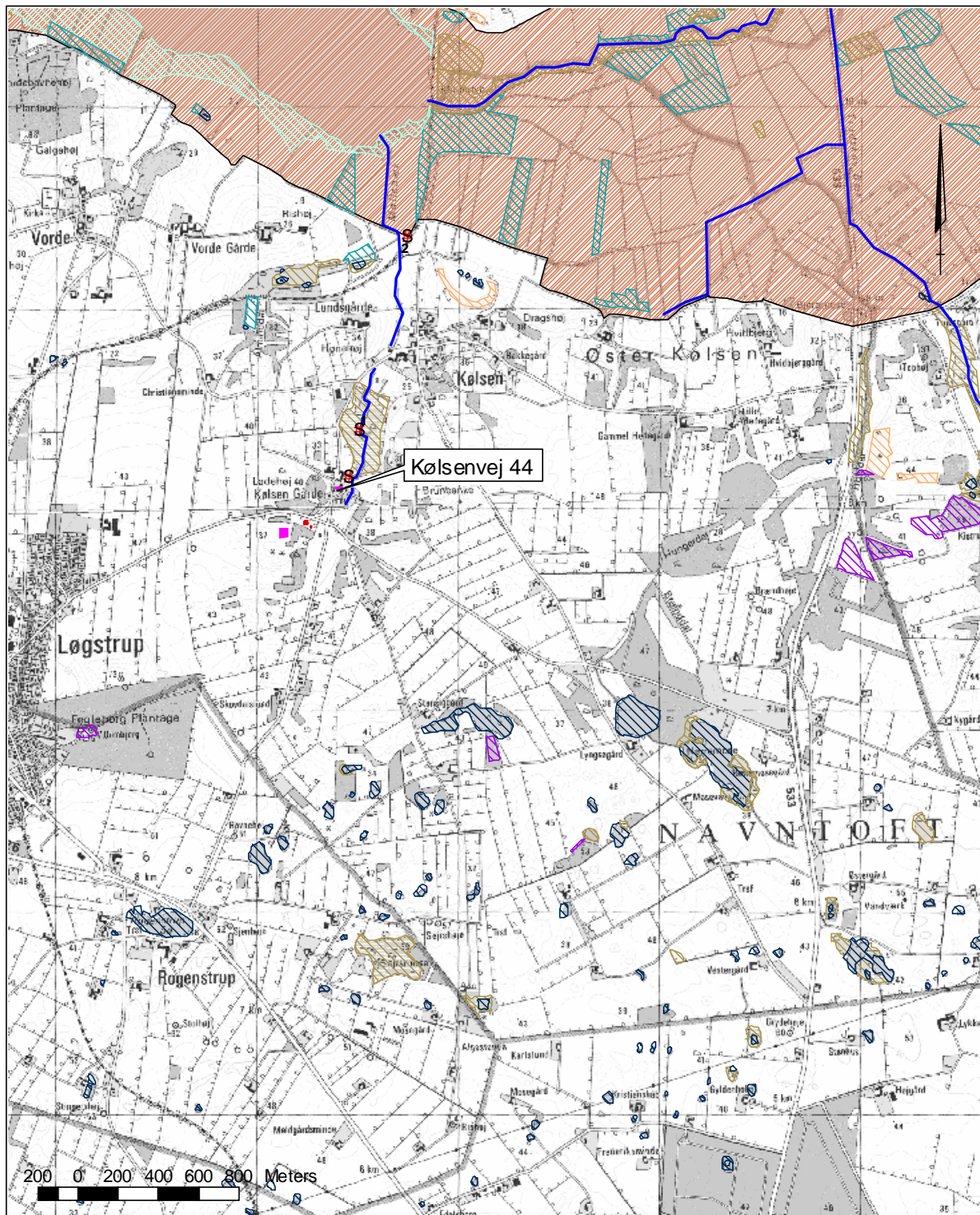

BILAG 13: § 3 beskyttet natur i forhold til markerne

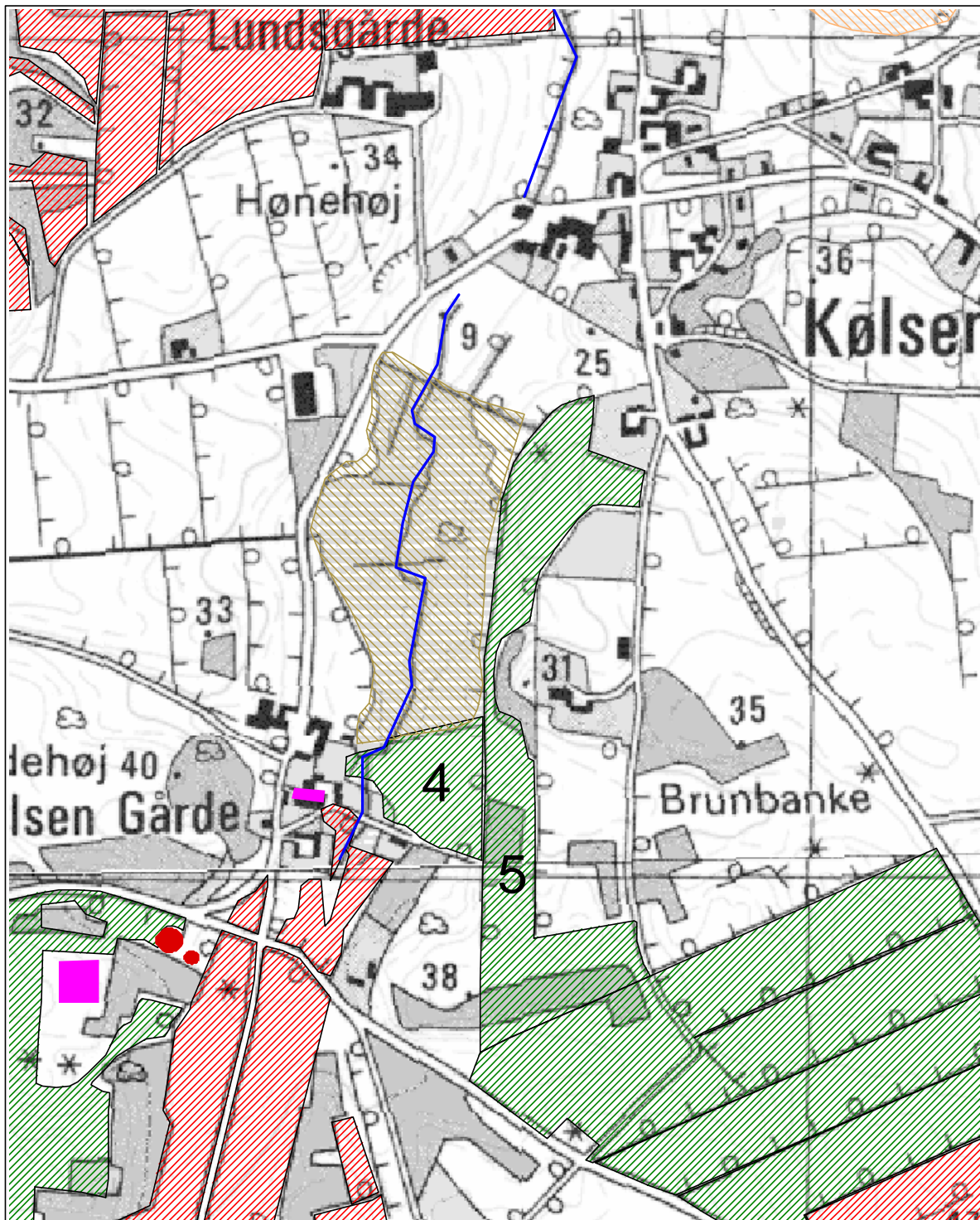
	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Staldafsnit Obevaringslagre Udbringingsarealer Aftalearealer § 3 beskyttet natur Eng Hede Mose Overdrev Strandeng Sø Beskyttet vandløb 	<p>Dato: 31.05.2010 Udført: LTC/NIRAS</p> <p>VIBORG KOMMUNE</p> <p>Mål: 1:25000</p>
--	--	--

BILAG 14: Ammoniak beregningspunkter

	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Staldafsnit Obevaringslagre Aftalearealer Udbringningsarealer Ef-habitatområde Beregningspunkter 	<p>Beskyttet naturtyper</p> <ul style="list-style-type: none"> Eng Hede Mose Overdrev Strandeng Sø Beskyttede vandløb 	<p>Dato: 31.05.2010 Udført: LTC/NIRAS</p> <div style="text-align: right;"> <p>VIBORG KOMMUNE</p> </div> <p style="text-align: right;">Mål: 1:25000</p>
--	---	--	---

BILAG 15: § 3 i forhold til mark 4 og 5

	<p>Tegnforklaring</p> <ul style="list-style-type: none"> Staldafsnit Obevaringslagre Udbringingsarealer Aftalearealer § 3 beskyttet natur Eng Hede Mose Overdrev Strandeng Sø Beskyttet vandløb 	<p>Dato: 31.05.2010 Udført: LTC/NIRAS</p> <p style="text-align: right;"> VIBORG KOMMUNE</p> <p>Mål: 1:25000</p>
--	---	---

BILAG 16: Beredskabsplan

Beredskabsplan for

Kølsenvej 44
8831 Løgstrup

Indholdsfortegnelse

	Side
TELEFONNUMRE	3
BRAND- OG EVAKUERING	4
OVERLØB AF GYLLE	5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	6
STOPHANER /HOVEDAFBRYDERE	7
STRØMSVIGT	8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	9
Bilag A Kort over ejendommen	10
Bilag B Kort over udløbspunkter fra dræn til vandløb .	11

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det Formål, at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i rød mappe på kontoret/i svinestalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i rød mappe på kontoret/i stuehuset.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsurening)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- vt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v. -
- Flugtveje for dyr/ frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon på ejendommen står i **kontoret** og har nr. **86 64 28 73**.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	87 25 25 25	<u>dag</u> eller nat
Falck	kontaktes på telefon	70 10 20 30	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag eller nat
Lægevagt	kontaktes på telefon	86 64 20 20	<u>dag</u> eller <u>nat</u>
Tandlægevagt	kontaktes på telefon		dag eller nat
Landbocenteret	kontaktes på telefon	87 28 22 00	<u>dag</u> eller nat
Dyrlæge	kontaktes på telefon	97 57 22 20	dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	33 68 62 50	dag eller nat
Elektriker	kontaktes på telefon	86 69 40 99	dag eller nat
Smeden	kontaktes på telefon	86 64 25 45	dag eller nat
VVS	kontaktes på telefon	86 64 25 45	dag eller nat
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	72 17 55 55	dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand

Er der tilskadekomne - hvor mange –

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren, **Jørgen Mousten Nielsen** på tlf. **86 64 28 73** eller mobil: **21 22 37 39**

Værksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet
oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed

Hvor det brænder

Brandens omfang

Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Brandslukker 10 kg.

En i svinestalden, en i værkstedet, samt en i maskinhuset.

OVERLØB AF GYLLE INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 112

oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, **Jørgen Mousten Nielsen** på tlf. **86 64 28 73** eller mobil: **21 22 37 39**

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **87 25 25 25**

Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til Kølsen Møllebæk (se bilag 1).
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.
På bilag 1 ses en markering af hvor bækken skal opdæmmes, hvis gyllen løber ud i bækken.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Traktor med frontlæsser

KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb ,drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren, **Jørgen Mousten Nielsen** på tlf. **86 64 28 73** eller mobil: **21 22 37 39**

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. **87 25 25 25**

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til Kølsen Møllebæk (se bilag 1).
Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med kortmaterialet

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Traktor med frontlæsser.

Derudover findes der i kemikalierummet savsmuldspakker og kattegrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHNER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder i teknikrum i svinestalden (se bilag 1)

Elektricitet

Hovedafbryder sidder ved: i teknikrum i svinestalden.

EI-tavle sidder ved: i teknikrum i svinestalden.

Der bruges automatsikringer.

Afbryder til ventilationen sidder i teknikrum i svinestalden.
Afbryder til foderblander sidder i teknikrum i svinestalden.

**STRØMSVIGT
INSTRUKS**

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødpluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til **EnergiMidt** og forhør om varigheden af udfaldet.
Telefon nr. **70 15 15 60**.

Eventuelt i værdsæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbringe en spand/sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved held.

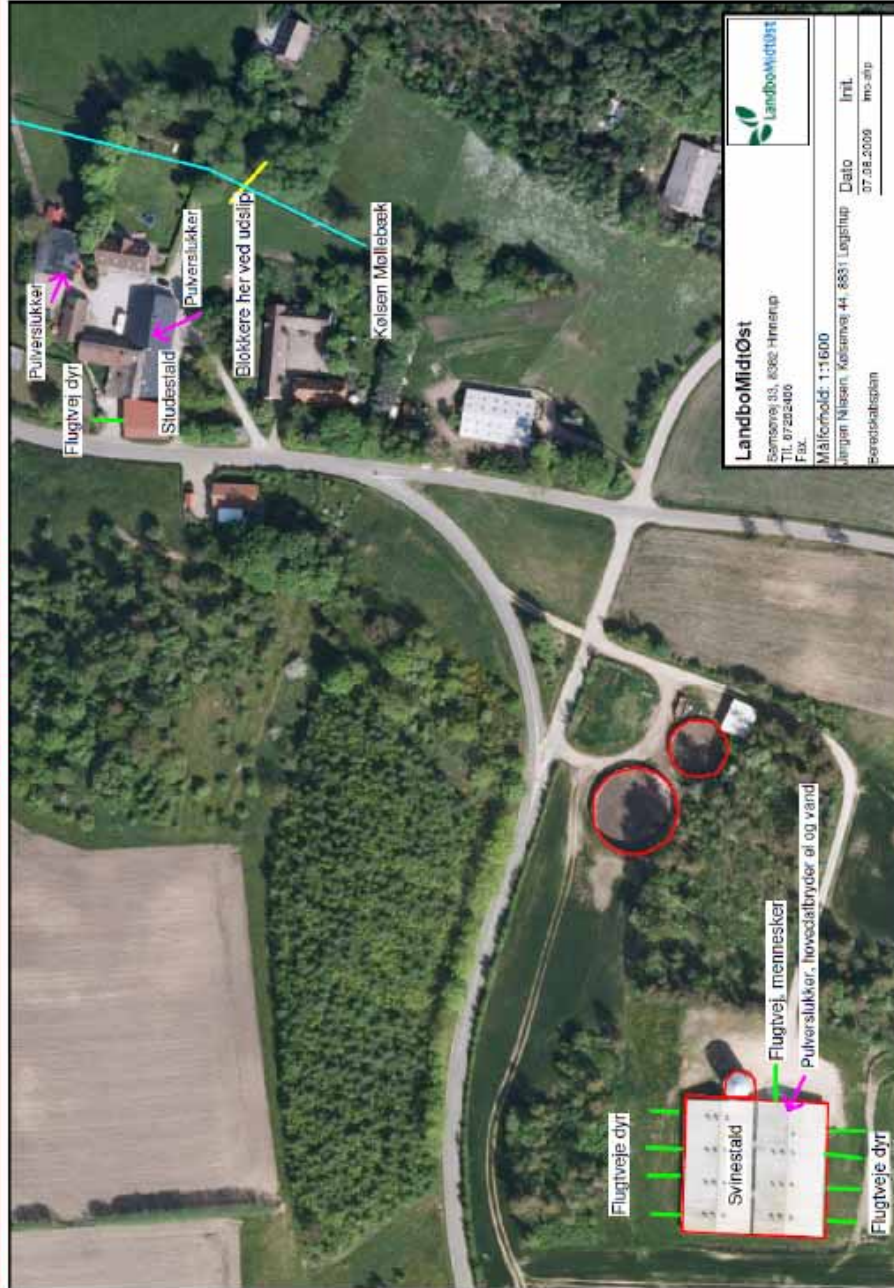
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllemiddel til rådighed

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalerummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

BILAG 1
Beredskabsstegning

Bilag 17. Drikkevand

